Reg. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును.

సంపుటం 5 సంచిక 21 | నెల్లూరు 24-7-36 శుక్రవారము. | సం॥ చందా 3-0-0

ఒంగోలు జిల్లాబోర్డు మీటింగు

సభలో అల్లకల్లోలాలు

ఒంగోలు జిల్లాబోర్డు సభ్యులు ఒంగోలుబోర్డు ఆఫీసులో 20-7-36 తేది ఉదయం 9 గంటలకు సమావేశమయ్యారు. అజెండా కొన్ని శాఖలకు ఉపసంఘముల నెన్నుకోవలసియుంది. అందులో ముందట జరిగిన విద్యాశాఖలోను కొందరకు (గ్రామాభివృద్ధిశాఖ (Rural developement) లోను కాంగ్రెస్‌వారి కక్షుందెవిజయం కలిగింది ఆక్కడనిగూడా జరగబోతున్నాయి.

ఇందులో శేరావు Leftwing party రాళ్లబండి చంద్రమౌళిగారు, సమావేశమును ఆపుటకు కాబలసినదని అధ్యక్షుని కోరుచూ. అధ్యక్షులు నిరాకరించారు. కొరిటాల సుబ్బారావు గారు సమావేశ మాపమని తీర్మానముపాదించగా మౌళిగారు బలపరిచారు. రూలింగిచ్చారు అధ్యక్షులు. ఆవిషయము Proceedings లో వ్రాయమన్నారు పాములపాటివారు. మీరు వ్రాతమూలకమైన తీర్మానమిస్తే ప్రాప్తాన్నారు పాములపాటివారు. మౌళిగారు, వ్రాతమూలకము లేకున్నను వ్రాయవలసినదే అన్నారు. వీలులేదన్నారు అధ్యక్షులు. మరల కొరిటాల సుబ్బారావుగారు వ్రాతమూలకమైన తీర్మానమిచ్చారు. మౌళిగారే బలపరిచారు, కాళిదాసు గారు ఎదిరించినారు, అధ్యక్షులు రూలింగిచ్చి చదివి వినిపించారు. అంతట ప్రారంభమైంది మౌళిగారి వాగ్ధోరణి ప్రవాహము. వానకాలంలోని వరదల్లాగ. నేను లోకల్‌బోర్డులకు అప్పీలు చేస్తానన్నారు. లోకల్‌బోర్డులకు గాని ఘనత కెందిన మైసూరియుగారికి గాని అప్పీలు చేసుకోవటకు తన అభ్యంతరమేమీ లేదన్నారు అధ్యక్షులు.

పాములపాటివారు లేచారు ఘనత కెందిన మైసూరియుని గవర్నమెంటును నిందించడం చట్టవిరుద్ధమని. తన శాయుద్దేశ్యముగాని తన మాటలలో అయుక్తముగానిలేదని అనవసరముగా పెదర్థములు తీయక మాన్పుచున్నారు అధ్యక్షులు. ఇంతలో మౌళిగారు మరల లేవగా అధ్యక్షులు కూర్చుండ నియమించారు. గౌరవనీయులైన సభ్యుల వివిధమున నవమాన పరచుటచేత నామీ సభలో నుండలేనని బయటపడ్డారు జస్టీసుసభ్యులు, తత్తుల్యులు.

నడిమి తిరువూరు ఎస్టేటు

రైతులు జమీందారుతో
ఎస్టేటువిషయాలు మాట్లాడ గూడదట

నడిమి తిరువూరు యెస్టేటులో చెర్వులు మరమ్మతు సరిగాలేవు. పల్లం భూములకు కొన్నిచోట్ల శిస్తుల పద్ధతి, కొన్నిచోట్ల అంబారముల పద్ధతి వున్నది. అంబారముల పద్ధతివున్న చెర్వులక్రింద పల్లంభూములకు యకరం 1కి 8 తూముల ధాన్యం ముందలు 12 తూముల ధాన్యంవరకు అంబారములు వున్నా ఈ శిస్తులు తరలతోపాటు రు 20-0-0 ల వరకు శిస్తులు కట్టవలసిన వారగుచున్నారు రైతులు. యీ యెస్టేటు జమీందారుగారితో రైతులు మాట్లాడవలెనని వెళ్లగా యస్టేటు విషయాలలో మాట్లాడకుండే యెడల రమ్మని చెప్పమని ఎస్టేటు విషయాలు మాట్లాడే యెడల రావద్దని పారా జవానులతో కబురు పంపినారట. యస్టేటు విషయంలో నే మాట్లాడుటకు వెళ్లిన రైతులు సాయంత్రం వరకు కార్చొని దగ్గునమైనా కాక నిరాశ చెందిరావలసివచ్చింది.

—ఒక విలేఖరి.

తరువాత కొంతసేపు సభ జరిగింది. ఎన్నుకోబడిన వారందరు కాంగ్రెస్‌వారు. మధ్యాహ్నము కూడా యింతే. రాత్రియైనందువ సభను ముగింపమని వొచ్చిన కాళిదాసుగారు తీర్మానాన్ని మౌళిగారు ఎదిరించారు కాని సమ్మతుల మైకోగగా తీర్మానం నెగ్గింది.

మరికొన్ని విశేషాలు

బోర్డు కాంగ్రెస్ సభ్యులగు (1) శ్రీ రాళ్లబండి చంద్రమౌళిగారు (2) శ్రీ కొరిటాల సుబ్బారావుగారు (3) శ్రీ నర్రా వెంకటరంగంగారు (4) శ్రీ పాటిబండ్ల రంగనాయకులుగార్లు కాంగ్రెస్ సివిక్‌బోర్డువారు ముందటి సభ్యుల నిర్ణయించుటలో పొరబాటు గావించిరనియు పైగా వారి చర్యలు సహించటానికి వీలులేకుండా ఉన్నాయని చెప్పతూ కాంగ్రెస్ పార్టీలోనుండి (Leftwing party) పక్షంగా బయలు దేరాము మని జస్టిస్‌లో ప్రకటించారు.

కొంతమంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు కాంగ్రెస్ ఆధిపత్య సభ్యునివద్ద వెళ్లి తమలో ... నిర్ణయిస్తే ఆతను నావద్ద బోర్డువారలంపు లేదన్ని చెప్పేదట. పౌను రోజులమైతే సేం గుణం ప్రధానంగాని. ఈలా ఉన్నది మాబోర్డు వ్యవహారాలు. ——— (పి.వి.)

కృష్ణజిల్లా జమీందారీ వ్యవహారాలు.

మనపెద్దలంతా యీనాడు జమీందారీపద్ధతి తొలగాలంటే స్వర్గీయ కామారు వెంకటచలపతయ్యగారు 1914 లో నే రైతు మహాసభాధ్యక్షులుగానుండి జమీందారీలు తొలగాలన్నారు. వారి దూరదృష్టికి యిదొక నిదర్శనంకదూ!

◆ ◆ ◆

యిప్పటికి 25 సం॥ నాడే కృష్ణాపత్రిక తెరాప్రకటమైన జమీందారీపద్ధతి తొలగాలనే వ్యాసం ప్రకటించినందుకు ... లేటు వెంకటగిరి మహారాజాగారు కృష్ణాపత్రిక ... కెకు రిజిస్టరు నోటీసిచ్చి దావా కు ఆశకాశంలేనందున మానుకొన్నాడట. దీన్నిబట్టి యీ సం ... ము నవాతనమని అగేరిస్తారా!

◆ ◆ ◆

కంపలగూడెంలో కొత్తగా మాగాణి పాగు చేసుకుంటే జమీందారుకు యః 1 కి రు 40 లు నజరానా చెల్లించవలసివుండేది. నేను దయారు లైన ఆ జమీందారు రు 20 లకు తగ్గించాడటగా! ఎంతత్యాగం! ఎంతత్యాగం!! అమజుందారీ యు 1 కి 0-0-6 లు, ఆ మహాజులుదారి 0-0-2 చేర్చి 0-0-9 లు గాచేస్తే యింకా తలచుకొందురే ప్రజలు. కరుకుంగట్టి ఘనీభవించిన జమీందారీతత్వంలో నానినన్యాదయాలకు దయారాజ్యాలున్నవా?

◆ ◆ ◆

పెంగోలను గ్రామ అర్ధవాటా అపర రావణాసురులకు ఫ్లకేబలవారు కొని గ్రామంలో పాదంపెట్టి తుపాకుల్తో హర్యాలనంపి వాడ లెత్తించారట జాల్గురోజులు. ఈ దంతాదారి విలాసాన్ని చూచి ఆ ప్రజలు భీతుపడలేదు సరిగదా నవ్వుకున్నారట తమలోతాము. ఓసి ...యుగమా! నీకెంత బొర్లబాటే.

◆ ◆ ◆

తిరువూరు తాలూకా ...సమూరు యెస్టేటు, యర్రవారు గ్రామంలో ... 60 సం॥గా లేరా ... తీక్షణంగా అమర్తించే ... గా... రైతులకేమి యీనాదేర్పాటు జమీందారుగారే స్వయంగా పాడు చేయుస్తున్నారట! క్రిటీసు భూమి ... యిల్లు యీ ... రాత్రి పగలు ... యీ దివాల్లో యిలాగా అత్రమాలు జరుగుతుంటే బ్రూర్వనిరంకుశాలు చెప్పాలా నాయనా!

◆ ◆ ◆

అబిసీనియా యుద్ధము మరల జరుగుట.

అబిసీనియా యుద్ధములో అడిస్ అబాబానగరమును ఇటలీవారు ఆక్రమించుకొనియుండిరి. కాని దేశమంతయు వారి స్వాధీనము కాలేదు. ఇథోపియా సేనలు ఇరువైపుల అడిస్ అబాబానగరముపైకి దాడి వెడలుచున్నవనియు ఇటలీ సేనలకును, వారికిని యుద్ధము జరిగి యిరువైపుల అనేకులు మరణించిరనియు తెలియుచున్నది. అబిసీనియనులు తిరుగబడుచున్నారు. రైలుమార్గములను ధ్వంసము చేయుచున్నారు. అడిస్ అబాబాకును, డెస్సెనగరమునకు మధ్యనుండు రోడ్డు నాశనము చేయబడుచున్నది. ఇం...వలన అడిస్‌అబాబ నగరమందుండు ఇటలీ వా...కి సహాయములు వచ్చుటకు ...గా చిక్కువలసిన పరిస్థితులు యేర్పడును. ...వర్షములు ఆరంభించినచో ఇటలీవారి స్థితిమరింత కష్టతరమగును. ఈపరిస్థితులలో ఇటలీవారు అడిస్‌అబాబను వదలి పెట్టవలసి...రము కల్గునని వూహింపబడుచున్నది. ఇందువలన అబిసీనియాయుద్ధము అంతమొందలేదనియు, మరల తీవ్రరూపము దాల్చనున్నదనియు స్పష్టమగుచున్నది.

యెస్టేట్సు ల్యాండుయాక్టు 61 సెక్షనులో ... యీనాలుమీద 0-8-0 ల కట్టే నిర్ణయిస్తే ... జమీందారు, కాంగ్రెసు ... గారు ... అగ్రిమెంటని ... ప్రభుత్వం, పైగా ... ఆశ్చర్యం. ఎస్టేట్సు ల్యాం... రామదాసు ... చేయుచున్నారు ... అగ్రిమెంటు ... విషయంలో ... ఉపసంఘ...

రాయలసీమ రైతాంగ విద్యాలయము.

రాయలనాడుకు సమాధానం

గౌతు లచ్చన్న గారు.

(గత సంచిక తరువాయి.)

నిధికి సహాయపడిన దాతృలు.

రాయలసీమ షావుకారులు, సహకార సంఘాలు, దీనికి రైతులిచ్చిన విరాళములకంటె, మొన్నోరెట్లధికముగా రాయలసీమేతరాంధ్రులు, రాష్ట్రేతరాంధ్రులు విరాళము లొసంగిరి. తదితర భారతీయులు విస్తారముగా సహాయపడిరి. కాంగ్రెసు స్త్రీలు, అనాథ బిడ్డలపాలికై బిచ్చమెత్తి, పోగుచేసి తోడ్పడిరి, ఆ నిధిని పేద బిడ్డలకు పాలు పోయించుటకు గుడ్డల నిచ్చుటకు ముదుసలులకు పిల్లలకై కొన్నిచోట్లలో పాకలువేయించుటకు, ఉద్యోగుల కఱవు నివారణ కార్యాలు సరిగా జరుగుచున్నది, లేనిది పరీక్షించుటకు, మరి ఇతర అనేక అవసర కార్యాలకై ఖర్చిడబడెను. ఆ వివరాలన్నిటిని, కఱవు నివారణ సంఘము వారు త్వరలో ప్రకటింతురు.

మిగిలిన మొత్తము.

అనిధినుండి ఖర్చుకాగా యింకను తాదాపు ఐదువేల రూపాయలు మిగులున్నదని తెలిపి, రంగాగారు వెంటనే గత డిశంబరులో పెళ్ళి కిడకలోని భారిష్టరుస్వామి, అప్పటి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు రైతుసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ పార్థసారథి తాడిపత్రిలోని శ్రీ వేంకటరమణాచార్యులు అనంతపూరు కఱవు నివారణ సంఘపెద్దలు, కర్నూలులోని శ్రీ లక్ష్మిరెడ్డి, శంకరరెడ్డి, న[illegible]ద్యాలలోని శ్రీమెలకూరి మెల్లర్[illegible]శ్రేష్టి గిద్దలూరిలోని శ్రీ రంగారెడ్డి ప్రభృతులతో సంప్రదించి వారి ఆమోదమును గైకొనియే, రాయలసీమ రైతాంగ విద్యాలయ సూచనను చేసిరి.

రాయలసీమ రైతాంగ విద్యాలయము.

కనుక నిధియందు మిగిలియున్న ఐదువేల రూపాయిలపై వచ్చు వడ్డితో, రాయలసీమ విద్యాలయమును రాయల[illegible]లోనే స్థాపించి, రైతుసేవకుల తయా[illegible]యవలయునని రంగాగారు గత డిశం[illegible] [illegible]నే 'ఆంధ్ర' 'సాధన' 'జమీన్' [illegible]ందు ప్రకటించిరి. రైతు [illegible] అభ్యంతరాలుండి [illegible]పగోరిరి కాని దీని [illegible]లేదు. [illegible] రైతు [illegible]రి

కష్టాలను సత్యమార్గాల వివరించి, వారికి కల్గుచున్న కష్టములను బాధ్యతకలిగి లెక్కించి, వారిరక్షణకై తగిన ఆదోళన చేయుటకు, తదేకదీక్షతో సేవింపగల రైతుసేవకు లరుదైనట్లు తెలియవచ్చెను గ్రామ పునరుద్ధరణ కార్యాలందనుభవముగల శ్రీరామచంద్రరావుగారు, గ్రామములందు ప్రచారము చేయుచుండిన శ్రీ కల్లూరి సుబ్బారావు, ఘట్టు వెంకటరమణప్ప, రైతాంగ విద్యాలయమునందు తరిబీతైన సదాశివన్ గార్లే, శరణ్యులైరి. కనుక యిట్టి యిక్కట్టులందు రైతులకు సకాలములో సంపూర్ణ సహకారము చేయగల సేవకు లగత్యం. వారికి తగినట్టి శిక్షణాబోధన, ఆర్థిక రాజకీయ సూత్రములను, రైతుసంఘ నిర్మాణమునం దొసంగుటవసరము. అట్టి తరిబీయతొసంగు, ఆంధ్రరైతాంగ విద్యాలయం నిడుబ్రోలునందు మాత్రమే యుండుటచేత, యంతదూరమరిగి స్వయప్రయాసలకోర్చి తరిబీయతు పొందుట, విద్యార్థులకు కష్టసాధ్యము. కావున ఆంధ్రదేశమం దచ్చటచ్చట యిట్టివిద్యాలయము లవసరము. రాయలసీమవారికి రైతాంగ విద్యాలయం చరీదూరముందుండుటచేత విద్యార్థుల తరిబీతుకు బొత్తిగా సాధ్యమయిందికాదు. కాబట్టి అంతదూరానికి పంపుటకంటె రాయలసీమ రైతుసేవకులకు తరిబీదొసంగుటకై, రాయలసీమయందే, ఒకరైతాంగ విద్యాలయ మేర్పరుచుట సుకరం, లాభకరం, అవసరం.

వడ్డితో నిర్వహించాలి

డిసంబరులో రంగాగారొసగిన సూచనయందే, వివరములన్నియు తెలుపబడెను. ప్రతి వత్సరము రాయలసీమ విద్యాలయము ఒకటి రెండు నెలలు నడుప దగుననియు అందులకగు ఖర్చులను ఆయిదువేల రూపాయల శాశ్వత నిధినుండి వచ్చు వడ్డీనుండియు, అప్పటికప్పుడు వసూలుచేయు విరాళములనుండియు భరించవచ్చునని తెలిపిరి. ఆవిద్యాలయాన్ని సంవత్సరమునకొక జిల్లాయందు ఆ యినుజిల్లాలలో సాగించుట విద్యార్థులకు సౌకర్యమనికూడ సూచించబడినది. ఆవిద్యాలయముపై పెత్తనము ఆయా జిల్లాల రయితు సంఘాల పెద్దల ఒక కమిటీగా యేర్పడి ఆనిధిని భద్రపరచి ఆవిద్యాలయాన్ని [illegible] వత్సరము నడుపవలెనని రంగాగారు సూచించిరి.

'రాయలనాడు' వ్రాతలు.

ఇది జరిగిన కథావిధానమైయుండ ఏప్రెల్ ప్రాంతాన స్థాపింపబడిన యీ 'రాయలనాడు' పత్రిక అనంతపూరు కాంగ్రెసు పెద్దలపై కలిగిన కోపముతో ఈ నిధిని యెవ్వరో దాచుకున్నట్లు, కాంగ్రెసు నిధిపై జస్టిసు పత్రిక సాగించిన ధోరణినే యీ నిధిపైననూ తదితర వ్యక్తులపైననూ దుష్ప్రచారణలను ప్రారంభించింది. తర్వాత రంగాగారు ఆ నిలవ నిధి మొత్తము సుమారయిదువేల రూపాయలు శ్రీ రాఘవాచారి పేరుతో బ్యాంకులో కలవని తెలుపుచు, తిరుగ వెనుకటి సూచననే సూచించిరి. దానిపై 'రాయలనాడు' గత చరిత్రయేమియు యెరుగకను వెనుకటి కథను తెలుసుకొనకను వెనుక సేవ చేసిన వారి నసలే తెలియకను ఇన్నాళ్లు యీ సేవకై వినియోగపడిన కాంగ్రెసు పెద్దలను తూలనాడి వారుచేసిన సేవనంతను తుడిచి పారవేసి అనరానిమాటలాడినది. ఈ సూచన చేసినందుకు రంగాగారినిసయితము, సాధారణ మర్యాదల నతిక్రమించికూడ వ్రాసినది. ఈ కఱవు నివారణ కార్యమునకై రంగాగారు తన స్వంతడబ్బును వెచ్చించడమే కాక, మోటారు ప్రమాదమునకుగురియై ప్రాణా ప్రాయమునుండి బయటపడిరి. వారి స్వంతమోటారు ధ్వంసమైంది. రయితాంగ విద్యాలయ విద్యార్థియు, రాయలసీమ వాసియు, శ్రీ కంకుల ఓబులరెడ్డి గారు రంగాగారితోకూడ ఆ మోటారు ప్రమాదమునకు లోనయి అపాయకరమగు దెబ్బలుతిని మొత్తో కాలానికిగాని ప్రాణాపయాన్నుండి తప్పించుకొనజాలకపోయెను. కావున యిట్టిసేవ జేసిన రంగాగారిని సైతము ఈ పత్రిక విమర్శించి ప్రవర్తించుట శోచనీయమైన విషయము. హాస్యాస్పదము.

కఱవు నివారణ సంఘపు ధర్మం.

ఇప్పటికైన పై సంఘమువారు సమావేశమై లెక్కలన్నిటిని ప్రకటించి మిగిలియున్న మొత్తాన్ని రాయలసీమ రైతు రక్షణకై యెటులుపయోగించాలనో తీర్మానించుకొనక ముందు, రాయలసీమ రయితుసంఘ ప్రతినిధుల సభచేసి వారి సలహాలను గైకొని తదుపరి తమ నిర్ణయమును తెల్పుకొనుట మేలని నా అభిప్రాయము.

స్టౌ బీడి

25 BEST QUALITY STOVE JADI BEEDIES 25

SMOKE & ENJOY

RECD

STOVE BEEDI

TRADE MARK

FACTORY

M.M. HUSSAIN & CO. No. 882 KARODA ST, NELLORE

ఒకసారి పీల్చి పొగాకుయందలిసువాసన గమనింపుడు

National Indian Life Insurance. Co. Ltd.

Managing Agents:-
MARTIN & CO.,

12, Mission Row,
CALCUTTA.

RESULT OF 1934 VALUATION.

Reversionery Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930-34.

On all with Profit Policies in full force on 31st December, 1934,

INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.

In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.

Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000
Annual Premium I come over Rs. 10,00,000

YOUR future is SAFE with the
National Indian Life Insurance Co., Ltd.,

For particulars apply:—

T. V. RAGHAVIAH,
Secretary.
(Madras Branch Including Native States,)
334, Thambuchetty St., MADRAS

వెంకటగిరి పల్లెలు
రంగా సంచారం.

10 తేది ఉదయం కాళహస్తినుండి వెంకటగిరి వచ్చారు సవిుత్రకంగా. వెనిమిడి ప్రోగ్రాం మారినందున పా యిం త్రం నిడిగల్లు వెళ్ళారు. రాత్రి బ్రహ్మాండమైన సభ. నాయకులరాక అకస్మాత్తుగా తెలిసినను పెట్లూరు, సిద్దాగుంట, గాజులపల్లె, మొదలైన గ్రామాలనుండి విపరీతంగా రైతుజనం వచ్చారు. సభ్యుని యేర్పాట్లు. వాయులోకి పూర్తయ్యాయి. రెండు వేలకు తక్కువుండరు. సమావేశం రంగాగారు తెనిగులు ఉపన్యసించారు. కొద్ది కష్టాలకుంటు కలిగినా కూర్చుని పోటుమండి వేరకుండానే ఆ తేనీ ధ్యానంతో ఉండి వాయ్యాను రైతు జనంతో రంగాగారు రాత్రి నిడిగంటలోనే ఆగిపోయినందున యీ పా యి ం త్రం వెంకటగిరిలో జరగవలసిన మీటింగు నిల్చిపోయింది. వెంకటగిరి పౌరులు చాలా ఆశాభంగాన్ని ప్రకటించారు. పౌరులలో కలిగిన ఆతురతకు మరొకమాటు ప్రత్యేకంగా వచ్చి టౌనులో ఉపన్యసిస్తానని పౌరులకు చెప్పి తృప్తిపరచారు.

11 తేది ఉదయం నిడిగంటిలో మైలుతేరి మధ్యాహ్నానికి వెంకటగిరిమీదుగా కమ్మపల్లె చేరారు. చుట్టుప్రక్క పల్లెలనుండి రైతుబృందం విపరీతంగా చేరారు. కమిటీ మీటింగొక ప్రక్క రహస్యంగాను, బహిరంగసభయున్న ఒకేమాటు ప్రారంభమైనాయి. సభలో నల్లధరావు, రామానాయుడు, వెంకటనారాయణరెడ్డిగార్లు మాట్లాడారు. తర్వాత రంగాగారు మాట్లాడారు. రైతులంతా రంగాగారితో యి టీ వ ల వెంకటగిరి తాలూకాలో జరిగే అక్రమాల గురించి కమిటీ మీటింగులో సాకల్యంగా చెప్పుకొనిరి. వాటికి అవసరవిధంగా సమాధానములు చెప్పి రైతులు చేయవలసిన విధానాన్ని ఉపదేశించిరి.

ప్రొద్దుకూకి రైలు తేరడంవల్ల రాత్రి 9½ గం టకు పొదలూరు చేరారు. వర్షమువల్ల దారి డొంకలు సరిలేవు. భోజనానంతరం బహిరంగసభ చాలామంది రైతులు చుట్టుప్రక్కలవారు చేరారు. 1½ గంII సేపు బహిరంగసభ జరిగింది. రంగ నాయకులుగారు, వెంకట నారాయణరెడ్డిగా[illegible] యితరులు మాట్లాడారు. సభానంతరం కొం[illegible] రామస్వామిరెడ్డి మిద్దెలో రాత్రి 1 గం[illegible] కమిటీమీటింగు జరిగింది, జిల్లాబోర్డు [illegible] లను గూర్చి సాకల్యంగా చర్చించుకొన్నారు. ఆ రాత్రి పొదలూరులో యుండి 12 తేది ఉదయాన్నే వెంకటగిరి మీదుగా నెల్లూరుజిల్లి మర్తూరు ఉప్పు రైతున్నదారుల సభకు వెళ్లారు.

—ఒక విలేఖరి.

గాంధి ఫోటోకవరు.

ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ కంపెని లిమిటెడ్ వారు మహాత్మా గాంధీగారి ఫోటోగల కవరును పోస్టుచేయగా ఆదివారికే తిరిగివచ్చింది. ఈ వుత్తరం తిరిగిరావడం గురించి కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘంవారు పోస్టల్ సూపరెంటుకు వ్రాయగా వుత్తరాన్ని తిప్పిపంపడానికి క్రింది పోస్టలునోటీసును సమాధానంగా తెల్పారు.

పోస్టలు నో టీ సు:—శాసనోల్లంఘనానందు పాల్గొనిన ముఖ్యనాయకుల బొమ్మ లు గా ని, "స్వతంత్ర భారతు" అనిగాని, శాసనోల్లంఘనను ప్రోత్సాహము చేయునట్టి యితర ఆదర్శవాక్యములుగాని ఉన్నవి అంగీకింపరాదు."

నెల్లూరు వార్తలు

పేరు కుంకుడుకాయలు, తీసుకొని పోవునది కాఫీగింజలు

సంతపేట కాపురస్తుడగు కోపరాపూరు పేరయ్య అను అతను దినబజారులో మామిడి యాదిరాజంశెట్టి గారి అంగడికి చాలాకాలముగా కస్తూరయుండి అంగడిలోని పిల్లవానిని లోగట్టుకొని పావుకాసుకు కుంకుడుకాయలకని డబ్బిచ్చి రక్షతీసి కాఫీగింజలను 21-7-86 తేదిన తీసుకొని పోవుచుండగా పావుకాసు యీ పొసపాను కమక్కొని పట్టుకొనెను. పేరయ్య తమాషకు కోరి పెద్దమనుష్యుల ముందర 40-0-0 లు అపరాధమును పావుకాసుకు చెల్లించెను.

* * *

కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ యూరజన సం[illegible] కూలీల సంరక్షణ సంఘాల యాజమాన్యమున 1 వ తేదిన తిప్పరాజువారి సత్రంవద్ద బహిరంగసభ జరుపబడుననియు, యుద్ధమువల్ల వచ్చే విపత్తు, యుద్ధసమయములలో స్వరాజ్య పోరాటము మున్నగు విషయముల గురించి వుపన్యసింపబడునని చుండి జగన్నాథం, రావి ఆదిశేషయ్య గారలు తెలుపుచున్నారు.

* * *

మునిసిపల్ సమావేశం 29 తేది జరుగును.

* * *

ఒక రైల్వేకేసులో సాక్ష్యమిచుటకు సి. రాజగోపాలాచారిగారు కావలికి వచ్చెదరు.

* * *

కాంగ్రెసు నాయకులు టవునులోను పల్లెలలోను కాంగ్రెస్ సభ్యులను విరివిగా చేర్చుచున్నారు. గోపాలరెడ్డి, హనుమారెడ్డి హనుమంతరావు గారలు 22 సాయంత్రం కోవూరు వగైరా ప్రదేశములకు వెళ్లిరి. కార్మికులను హెచ్చుమందిని కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేర్పుచున్నారు. రాఘవయ్యగారు ఓ. వెంకటసుబ్బయ్య, లక్ష్మయ్య, గోపాలరావు, హనుమంతరావు, ప్రభృతులు టవునులో సభ్యులను చేర్చుచున్నారు. గోపాలరెడ్డిగారు అల్లూరు ప్రాంతమున సంచరించుచున్నారు సభ్యులను చేర్చుటకు.

జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగు 29 తేది నెల్లూరులో జరుగును.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు మీటింగు

కోరం వున్నదనుట సాహసము.

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి.)

[illegible]ల 9 తేదిన జరిగిన నెల్లూరు జిల్లా[illegible] మీటింగుయందు రెండుమారులు కోరము లేదని 10-7-36 తేదిగల పత్రికలో ప్రకటింపబడియుండగా, కోరం వుండినదని సమర్థించుచు ఒక నివృత్తుపాటి 18 తేదిగల స్వతంత్ర పత్రికా రాజమున నొక వ్యాసమును వ్రాసెను. ఆ వ్యాసమీదట మంగమూరు విశ్వనాథరావుగారిని దర్శించి యీ విషయమై వారి అభిప్రాయమును యడుగగా కోరంలేదని ఆక్షేపింపబడినది నిజంగా లేకుండెననియు, [illegible]

[illegible]

నకిలు మందును చూచి మోసపోకుడు.
40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి చెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును పార్శ్వపు నొప్పుల కారణాలును, పొట్ట పోగొట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, వాపుల మాపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజనము డిపో,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

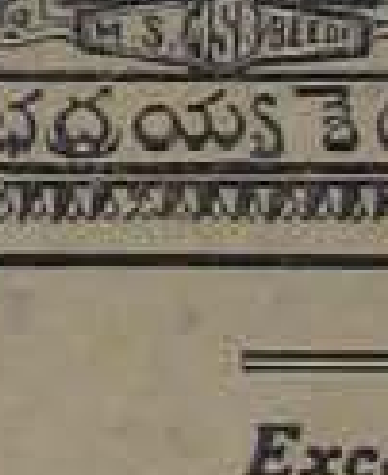

యం. యస్. బీడీ, కాళహస్తి.

అదృష్ట ప్రయిజులు.

మా బీడీలు ఒక మాటు కాల్చి పరీక్షింపుడు

25 No. I.M.S. BEEDIES. KALAHASTI 25
USE ALWAYS
M.S. BEEDI
యం.యస్.బీడి.
ఎం.ఎస్.బీడి
యం.యస్.వీరభద్రయ్య శెట్టి, బహదూర్‌పేట, కాళహస్తి
M.S. VEERABADRIAH CHETTY, BAHADURPET, KALAHASTI.
యం.యస్.వీరభద్రయ్య శెట్టి. కాళహస్తి.

0—4—0 మొదలు 5—0—0 వరకు ప్రయిజులు పెట్టియున్నారు. మీ యదృష్టము మీచేతులో వున్నది

కాళహస్తిలో శూద్రులకు సత్రం

దాతలకు మంచి అవకాశం

కాళహ[illegible]శ్వరక్షేత్రమునకు దినదినము వేలకొలది యాత్రికులు వచ్చుచుండుట యెల్లరికి నతే తెలియును. ఆనేక సత్రములున్నవి. కాని బ్రాహ్మణులకు వైశ్యులకు మాత్రమే అట్టి సత్రములు నిర్మించారుగాని శూద్రుల నిమిత్తమెవరు ధర్మాత్ముడును పుణ్యంకట్టుకొన్నది లేదు ఇందువల్ల ప్రజలు అనేక యిబ్బందులు పడుచున్నారు.

ఇదివరకొకమాటు గూడూరువద్ద నెల్లటూరు వాస్తవ్యులు శ్రీయుత చేశెట్టి వెంకట్రామశెట్టిగారు యేతత్ప్రయత్నమునిమిత్త కాళహస్తికివచ్చి స్థలాదికములచూచి నిర్ణయించుకొని పోయిరిగాని యేలనో తిరిగివారును యీ సంకల్పమును విరమించుకొనిరి.

కేవలము యెందరో దాతలున్నారు. ఎన్నో ధర్మకార్యముల చేయుచున్నారు. దాతలకు సత్రమునకు దొరకుటకూడ దుర్లభము. పేరువారి యుడైనను యీ సత్కార్యమునకు పూనుకొనినచో యిహపరలోకముల కీర్తిగాములగుదురని వేడు[illegible]

[illegible]ఖేయుదును.

[illegible]సుబ్బయ్య

Excellent Coaching!
Wonderful Results!

The Central Tutorial College
TRUNK ROAD, NELLORE.

The College offers instruction in the following Courses.

(1) Andhra University Intermediate
(2) Madras & Andhra Universities Matriculation,
(3) Special Course for failed S. S. L. C' S.
(4) Cambridge Junior
5) Cambridge School Cretificate, (Senior)
(6) Tuition for IV, V & VI form students, Brilliant results in the last S. S. L. C. Examination 1936 (70 o/o passes)

All Students of IV & V forms passed last year.

N.B:— For Cambridge Junior and Senior only failed IV, V & VI form Students will be take[illegible]

Apply to:—

M[illegible] R[illegible]

ఎన్[illegible] ప్రభు[illegible]

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
24—7—36

పత్రికా ప్రపంచమునకు కళంకము.

సింధు ఆజ్ఞాపాలక వర్గమువారు ఆపత్రికయందు సంపాదకుడగు పున్నయ్యగారిని కరాచీయందు జరిగిన సంస్థాన ప్రజలసభ, కాంగ్రెసు సోషలిస్టుల సభల వార్తలుగాని, ఉపన్యాసములుగాని, బొమ్మలుగాని యేవియును ప్రచురింపకూడదని నిషేధించుట పత్రికా ప్రపంచమునకు మిక్కిలియు కళంకదాయకము. విదేశీయ పత్రికలు సహితము హిందూదేశ వార్తలను ప్రకటించుచుండ, భారత దేశములోని పత్రికలు భారతదేశ వార్తలను ప్రకటించకూడదనుటలో పాలకవర్గము సంకుచిత దృష్టిని చూపినదని వలసియున్నది. డైరెక్టర్ల ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించి పున్నయ్యగారు విషయము ప్రచురింపగా, ఆ 25 కాలములును ఆద్వర్తియుజమెంటుగ భావించి ఆ మొత్తము జీతములోనుండి మినహాయించుకొనబడునని చెప్పి, ఆయన యుద్యోగము తొలగించిరి. యీ వార్తలను ప్రకటించినచో గొప్ప ప్రమాదము కలుగునని భయపడిరి కాబోలు. వార్తలు ప్రకటించు విషయములోకూడ సంపాదకుల స్వాతంత్ర్య మరికట్టబడినచో పత్రికా నిర్వాహణము గతి కష్టమైనది. సహాయనిరాకరణ దినములలో, వేలకువేలు జైళ్లకు పంపబడు చుండినపుడు కూడ, వార్తలు ప్రకటింపకూడదని ప్రభుత్వమువారు నిషేధించి యుండలేదు.

సంస్థాన ప్రజలు తమస్థితి తాము గుర్తెరుంగుటకును, తమ పతిత జీవితమును అభివృద్ధి జెందుటకును గావించబడిన ఏభావ్యక్తాతములను వార్తల మూలముగ కూడ ప్రకటింపకూడదనుటలో పాలక వర్గము వారేమాత్రము వారి స్వాతంత్ర్యోద్యమమును ప్రోత్సహించుటలేదు [illegible]

[illegible] వర్గము వారు తాము అనాలో [illegible] ... వలననో గావి [illegible] ... న్నాము.

స్టేటు కౌన్సిలు ఎన్నికలు

స్టేటు కౌన్సిలు ఎన్నికలు నవంబరు మాసమున జరుగనున్నవి. ఈఎన్నికలందు కాంగ్రెసు పోటీచేయనున్నది. మద్రాసు రాష్ట్రమునకు మహమ్మదీయేతర స్థానములు నాల్గును, మహమ్మదీయ స్థానమొకటియు కలవు. మహమ్మదీయ స్థానమునకు కాంగ్రెసు పోటీచేయుటలేదు. నాలుగు మహమ్మదీయేతర స్థానములలో మూటికి మాత్రము వెల్లింగిరి గౌండరు, వేమవరపు రామదాసు పంతులు, నారాయణదాసు గిరిధరదాసు గారలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ పార్లమెంటరీ బోర్డువారిచే నియమింపబడియున్నారు.

స్టేటు కవున్సిలు ఓటర్లు ఎక్కువ ప్రపంచానుభవము కలవారును, విద్యావంతులును, ఆస్తిపరులును అయివున్నారు. ఇతర ఎన్నికలలోవలె అపూట కూటకిగాని, స్వల్ప ఆశలకుగాని, నిర్బంధములకుగాని పాల్పడక తమ స్వబుద్ధిని వినియోగించి, అర్హతగల వారికిని, దేశమునకై నిరంతరము పాటుపడువారికిని తమ అమూల్యమైన, పవిత్రమైన ఓటుల నొసంగ గలవారు. కాంగ్రెసు వారు అసెంబ్లీయందు ప్రవేశించి అమూల్యమైన సేవ యొనర్చుచున్నారు. స్టేటు కౌన్సిలు యందును పలుకుబడి కలిగియున్నచో వీరి కార్యక్రమము ఎక్కువ విజయ వంతముగ నెరవేరగలదు. కాన ఓటర్లు త్వరపడి యితరులకు ముందుగ వాగ్దానముల నిచ్చినామనిగాని మొఖమాటములు కలవనిగాని చెప్పక కాంగ్రెసు [illegible] తమ ఓట్లనిచ్చి కాంగ్రె[illegible]త్తును పెంపొంద చేయుదురుగా[illegible] కోరుచున్నాము.

తిరుగా వెంకటగిరి గలబా

వెంకటగిరి పల్లెల పరిస్థితులు తిరుగా విషమించునట్లు కనపడుచున్నవి. 1932 సం॥లో అధికారులు చేసినరాజీ, జమీందారుగారు ఏమాత్రము అనుకూల భావముతో అమలుజరుప నుద్దేశించినట్లు మొదటనుండి పొడకట్టుటలేదు. రాజీ అనునది ఉభయుల భావములలో అంతరంగికముగా సుహృద్భావమున కలుగవలెకాని పైపైకి నటించు రాజీల ఫలితము లిట్లేయుండును. 1341 ఫసలీలో మేకల పుల్లరివిషయమై యివ్వవలసినట్లు రాజీలో యేయేర్పాటు జరుగలేదు. అట్లున్నను యెట్లయినను ఆఫసలీకికూడ పుల్లరి లాగవలెనను మిషతో ఎన్నో ప్రయత్నముల చేసిరి. నిరంతరము జమీందారుని బాధలు పడలేక కొంతమంది చెల్లించిరి. చెల్లించిన తర్వాత కొందరికి మాత్రం కొండలు కోనలకు పోవుటకు పర్మిట్లనిచ్చి తర్వాత మేకలన్నిటిని కొండలు కోనలకు పోగూడదని చుళ్లగొట్టిరి. ఒకటి రెండు కేసులుకూడ పెట్టినట్లు జమీన్ రైతుసంఘ కార్యదర్శి చీళ్ల గురునాథంగారి వ్యాసంవల్ల తెలియుచున్నది. ఎటులైనను గిల్లిజగడాలుపెట్టి అనవసరమైన కేసులకు లాగి ప్రభుత్వదృష్టిని మరలించుకొని ఫారెస్టు ఆక్టును అమలులోపెట్టుటకు ప్రభుత్వ అనుమతికై ఎస్టేటువారు ప్రయత్నించుచున్నట్లు వూహించనైయున్నది. ఇందునుగూర్చి రైతులు గత 11, 20 తేదులలో కమ్మపల్లె మోపూరు మాధవయ్యపాలెం గ్రామాలలో సమావేశమై తీవ్రముగా ఆలోచించి యిందువిషయమై కలెక్టరు వారిదగ్గరికి రాయబారము వెడలి విషయములన్నియు నివేదించి ప్రభుత్వసాయమును కోరనున్నట్లు తెలియుచున్నది. రాయబార విషయము తీర్మానించుటకు 29 తేది వెంకటగిరిలో ముఖ్యరైతులు సమావేశము కాబోవుచున్నారు. ఈపరిస్థితులలో కలెక్టరువారు రాయబారవర్గమువారి మొరవిని గవర్నమెంటులోని అడవుల పద్ధతులను మనస్సులో పెట్టుకొనక జమీందారీలలోని ఆచార వ్యవహారములను దృష్టిలోపెట్టుకొని అచ్చటి అతిశీస్తులను నిరంతర బాధలను గమనించి అనాదిగా గతజమీందారులందరు యెట్టి పద్ధతి ననుసరించిరను విషయముల పరిశీలించి వెంకటగిరిలో నేగాక అన్నిచోట్లను పశువులవగైరా మేతవిషయమై వుచితముగా అనుమతించిన సాదృశ్యముల, నేడింకను అట్లనే అనేకచోట్ల జరుగుచుండు పద్ధతులను పరికించి, అట్లే మామూలు ఆచార ప్రకారము యీ వెంకటగిరిలో కూడా మేకలమేత హక్కును ప్రసాదింతురని కోరుచున్నాము.

యిటీవల జమీందారులు కావలెనని అడవులలో మేతవగైరా హక్కులను చట్టరీత్యా యెట్లు తీర్మానించుకొన్నను విద్యాశూన్యులగు రైతులు మాత్రం అనాదిగా వొడ తెగని ఆచారమును అనుసరించుచునే యున్నారు. కావున యీ విషయమును న్యాయముగా రైతుల కనుకూలమగు విధమున పరిష్కరించి అనవసర చిక్కులను లేకుండా చేతురని కలెక్టరువారిని కోరుచున్నాము.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారి ఔదార్య దర్శిత్వము.

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ వైసుఛాన్సలరగు సి. ఆర్. రెడ్డిగారు తన రు 2000 ల జీతములో రు 1000 లను మాత్రము తాను తీసుకొని మిగత రు 1000 లను వైసుఛాన్సలరు నిధికిచ్చెదనని వాగ్దానము చేసిరి. ఇందుకు కారణములు ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయమునకు ధనము లేకపోవుటయును, ప్రజల ఆర్జనశక్తి కనుకూలముగ జీతములు నిర్ణయింపబడవలెనను పూర్తి[illegible] ... పిరి. వీ కి [illegible] ... మొత్తముని[illegible] ... కనిపెట్టిగా[illegible]

సు కనిపెట్టికగాని యిచ్చియుండిన యెంతయు బాగుండెడిది. ఈవిధముగనైనను వీరు యితరుల సగముజీతమును త్యాగము [illegible]

కాళహస్తి వార్తలు

(స్వ. విలేఖరి)

దేవాలయ పేష్కారు రామారావు గారికి విధింపబడిన 2 సం॥ శిక్షపై చిత్తూరు సెషన్సు కోర్టులో అప్పీలు చేయబడి 15 తేది జడ్జిమెంటు చెపబడినది. 8 మాసాలు తగ్గించి 16 మాసాలు శిక్ష ఖాయం చేయబడినది.

గాజుల పెండ్లూరు ఎస్టేటు.

పట్నాయకు బిల్లు ప్రకారం శిస్తులు తగ్గింపమని గాజుల పెండ్లూరు యెస్టేటులో 100 అప్లికేషనులు జమీందారుకు పంపినారు.

చినంజిమేడు.

చినంజమేడు గ్రామములో ధాన్యపు మక్తాలున్నందున రెమిషన్ల్యాం. అక్టు 40 సెక్షన్ ప్రకారము రొక్క శిస్తులకు మార్చవలెనని గ్రామస్తులు నోటీసు లిచ్చారు.

చావాలి జమీందారుపై కేసు.

చావాలి లింగంనాయుడు పల్లె ప్రొప్రయిటరు పెన్నం చిన వెంకటాద్రినాయుడు శెట్టిగారు, వగైరాలమీద శేబూరు గురుమూర్తి జెట్టును గారు కాళహస్తి సబ్‌మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో తన పట్టాభూమిలో దున్నుతుంటే జమీందారు పక్షంవారు వచ్చి పడకలు విప్పేశారని 15 తేది కంప్లెంటు యిచ్చారు. 18, 14 తేదులు సబ్‌మేజిస్ట్రేటుగారు పార్టిని అప్పీ 15 తేది కేసు 208 సెక్షన్ క్రింద కొట్టేశారు.

పెరిందేశం కేసు.

పెరిందేశం జమీందారు పానుగంటిరాజాగారు ఆగ్రిమకాపురస్తురాలు కర్నం వెంకటలక్ష్మమ్మ వగైరాలమీద జప్తిపైర్లలో తీసుకపోయినారని కంప్లెంటు. లాయమ్మవాదం చట్టప్రకారం పట్టాలుచ్చిలేదు మారలేదు, కాబట్టి జప్తి అధికారం లేదంటుంది. వీర్యాధి పట్టా పొందలేదనంటాడు. చట్టప్రకారం చేయలేదు, తనకు తెలదంటుంది ముద్దాయి. సబ్‌మేజిస్ట్రేటు కేసు, విచారించి లాయమ్మగారిమీదమాత్రం ఐ. పి. సి. 879 క్రింద చార్జిషీటు పెట్టినారు.

స్వదేశ సంస్థాన ప్రజల అభ్యుదయము

స్వతంత్ర విచారణ సంఘావశ్యకత

సంస్థాన ప్రజల పంచమ సమావేశము.

భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.

స్వదేశ సంస్థానప్రజల అయిదవ మహాసభ యీ నెల 18 తేదీన కరాచీ యందు డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య గారధ్యక్షతన జరిగెను. అధ్యక్షోపన్యాసమందు సంస్థానప్రజల పతిత జీవనము, వాణిజ్యస్థులు, ఘోర మగు పన్నులు, కాంగ్రెసుయొక్క ధర్మమునుగురించి చక్కగ తెలుపబడెను.

(ఉపన్యాసములోని కొన్ని భాగములు.)

హోమ రు

ఇటు వైద్యులేవు. ఒక్కనే తహసీలాఁదా రుండును. పాఠశాలలు వైద్యాలయముల వీర్పడుదూర ప్రజలకు చెలికువు. గ్రామములందు కంకరరోడ్లు లేవు. ఒక్కరోహాణ పట్టణములో మాత్రము రిన్న పాఠశాల ప్రత్యక్షమై యలవు. ప్రజల జీవిత సౌకర్యములను కోరుచు వారిని అణుచుదొక్కు మన్నారు. భూముల యధికారులను భూస్వా ములకు లేకుండచేసిరి. ల్యాండు రెవిన్యూను నవాలు 14000 రూప్యములకు హెచ్చించెను. వారసత్వపు వాక్కులకు అధ్యంతరము కల్పించెను. చనిపోయిన వారిభూములపైగాక చిరకాల మునుండి కబలిపెట్టబడిన భూములనుకూడ నవాలు గాను వసూలుచేసిరి. క్రొత్తపన్ను లెన్నిటినో విధించిరి. లోహపుశాఖల విక్రయమైనవృద్ధిమీద పన్ను విధించబడెను. ప్రభుత్వముపాను సప్లయి కోయఁబోయినను తూనికాళ్లపై పన్నును విధించిరి. కేకలు గొట్టెలపై పన్నులను విధించిరి. సిపాయిల లంచార్జుల ఖర్చులనిమిత్తము శాశ్వతికముగ విధించిన పన్నులను వ్యయపరచిరి. నవాలు పెండ్లి ఖర్చులకు 1931-32 వరకు ఇంటి 1 మీదు రూపాయలు చొప్పున పన్ను వసూలుచేసిరి. నితంతువివాహములపైకూడ పన్నులను విధించిరట. ఇంకను దారుణముగ పన్నులను విధించుటచే ప్రజలు ప్రాణులకు నవాబునకు తెల్లపగా కొంతలాభము కల్గెను. నవాలు స్వయముగ గ్రామస్థులను కొట్టెను అయిన సిబ్బంది గ్రామములలో చొఱబడి దోచుకొనిరి. స్త్రీలను చెఱబట్టిరి. ప్రజలు అడవులు బట్టిరి. మరికొంతదారుణములెన్నియో జరిగెను. మనుష్యులను కాల్చిరి, కొందలు తగులపెట్టిరి. నిష్పాక్షిక విచారణసంఘమునం నియమించి ఈదురంతములు లేకుండచేయుఁ ఏర్పాటులను గావించవలెను. న్యాయయుతపన్నులను విధించవలెను. ల్యాండు రెవిన్యూలను కష్టకాలమున తగ్గించుటుల చేయవలెను. అక్రమపన్నులను రద్దుచేయవలెను. వర్ణవిరహితులే యుండ ప్రభుత్వోద్యోగముల నీయవలెను. నవాబు ప్రజలకు గల రుణాదాలను పరిష్కారము చేయవలెను. నవాలుకు ఖర్చులకు సమంజసమగు పెంపత్తమును నిర్ణయించవలెను.

సివారు

సివార దురంతములు మరిత హృదయవిదారణములు. జాతుకులస్థులగు వ్యవసాయదారులే ప్రతిసంవత్సరము 5 లక్షల రూప్యముల ల్యాండు రెవున్యూ నిచ్చుచున్నారు. బ్రిటిషు ఇండియాలో రూపాయి 1 కి ఏమి అణాలచొప్పున ల్యాండు రెవున్యూ వసూలగ్గించుచుండగ సివారుసంస్థానమున దారుణము ల్యాండురెవిన్యూను హెచ్చించిరి. ప్రజలను వికలపఱచిరి. అఖాతి అర్జీలు ఆందోళనములు పేర్పడెను. ఈ కోపముతో అధికారులు వీనిని తీవ్రముగ కసిదీరదండించి కారడిపెట్టిరి. బాహ్యప్రపంచములో వినికిని ఎఱుగని ఘోరకృత్యముల నొనర్చిరి. వాత్యలు, కొందలను తగులపెట్టుట, లాఠీప్రయోగములు, పాఠశాలలను తాల్చుట, మాఘుట ఇండ్లలో చొఱబడికోమి కొనుట, ఎక్కువగా పన్నులను ల్యాండు రెవిన్యూను వసూలుచేయుట, వైనిఘ్నులు బలాత్కారపరుట సొమ్మును ప్రాగుచేయుట, స్త్రీలను చెఱచి వారి ఆధిరణము వసూలుచేయుట జాతులు లక్షలు గుజ్జనములు ఒంటెలను ఎక్కటుండచేయుట, జీవనాధారమును చేయుటుండ చేయుట జాతులు పిర్యాదుచేయుటకు పీఠములేకుండ బాలీ నుష్టేమములను కోర్టులను మూసివేయుట జరిగెను.

సీకారుప్రజల కష్టములను తొలగించవలెను. కాని స్వతంత్రవిచారణ సంఘమున్నచో ఇయ్యవి వెరచేయును. వారి సిఫార్సులను అమలు జరుపవలెను.

నిర్భాధ కార్మికత్వము

ఈ దారుణములుచాలవో యున్నట్లు తిరతిరములనుండి నిర్బంధ కార్మికత్వము సాగుచున్నది. కాని సంస్థానాధీశ్వరులు లేదనుచున్నారు.

రాజపుటానా సంస్థానములందు బానిసలున్నారు వెస్టర్న ఇండియా ఏజన్సీలోనున్న రాజ్యములందు ఎందరో బానిసలున్నారు. కతియవారు సంస్థానములలోకూడ కలరు.

రాజపుటానాలో 160735 బానిసలున్నారు. వీరిని చక్కగ్గ సెవరు. గోలాదరోగాహులున్నారు అనికూడ పిలిచెదరు. ప్రతి రాజపుత్రుని మందిరమున ఉన్నారు స్త్రీపురుషులు పిల్లలను బహుమతులుగను కట్నములుగను మార్చుకొనుచున్నారు. విక్రయమున కూడ బాపుచున్నారు. అయితే ఇది రహస్యముగా జరుగుచున్నది వారికి నీచపనులను ప్రరమాయించుచున్నారు. కష్టపు పనులను కల్పించెదరు. యజమానులు పారవేసిన అన్నమును బట్టలను ఇచ్చుచున్నారు. మోటు ఆహారము విదుచున్నారు. వారికి పెండ్లిండ్లు విడాకులు యజమానులే తమకు అనుకూలముగా ఏర్పాటుచేతురు. ఆప్రజలకెట్టి స్వాతంత్ర్యము లేదు. ఒక రాజ్యమునుండి ఇంకొక రాజ్యమునకు బానిసలను మార్చుచున్నారు. దొంగ సేరములను కల్పించి సంస్థానాధీశ్వరుల వారినుండి తప్పించు కొనువారిని పట్టుకొనుచున్నారు. కొన్ని సంస్థానములలో బానిసత్వమును కాసరూపముగా అమలు జరుపుచున్నారు. 1926 ఫిబ్రవరిలో జాడ్వారులో ఇట్లు జరుగుచుండెను. కోటాలో కూడను సాగుచున్నది. ఈ బానిసలకు ప్రభుత్వ కొలువు దొరకదు. ఆ బానిస యజమాని సమ్మతించిన ఉద్యోగము లభించును. బుండీలో బానిసలను కోటా సంస్థానమువారికి కోటాబానిసలను బుండీవారికిని ఒప్పగించుచుండిరి.

1921 జనాభా ప్రకారము జాడ్వారు సంస్థానమున చక్కగ్గన్న దళారుల చేర్లతో జన్మించిన బానిసలుగ పుట్టినవారిసంఖ్య 48,100, వీరిలోనున్న 10904 మందిగలరు. సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు చెప్పినట్లు రాజపుటానాలో అధునిక బానిసత్వము ప్రబలుచున్నది. దీనికి వేగము అనెదరు. డబ్బు ఇవ్వకుండ ప్రభుత్వాధికారులు కొన్ని సంఘములచే బానిస చాకిరీ చేయించుకొనుచున్నారు.

దప్పుడు కొందరిచేత పని చేయించుకొనుచున్నారు. నిమ్నజాతులవారే బానిసలుగనున్నారు. జాతిభేదంగీలు చిల్సిచామర్లు మున్నగు నిమ్న జాతులవారు బానిసలుగ పనిచేయుచున్నారు. జాండ్లను యడిచెదరు. గడ్డిని కోసెదరు. ఉద్యోగుల సామానును మోసుకొనిపోవుదురు.

రాజప్రతినిధి సంస్థానములకు వచ్చినపుడు వీరి దుస్థితి మిక్కుటముగ నుండును. రాజప్రతినిధి ప్రత్యేక రైలుపోవుపుడు రైలుమార్గమున కిరు కెలంకుల వీరు కాపడలతో నిలుచుందురు. వీపు లను రైలువైపుగ నుంచెదరు. రాజప్రతినిధి రైలు బండి పోవువరకు కదలకొలది మాత్రమదస్తమించువరకు ఆటులనే నుండవలెను. ప్రత్యేకిరుప్రక్కలను పెలిగ్రాపు స్తంభములదగ్గర నిలబడెదరు. వేతనములను నిర్ణయించినను కొన్ని సంస్థానములందు నిర్బంధముగ పనిచేయించుచున్నారు. కాని వేతనములు మాత్రమే మిక్కిలి స్వల్పము. ఇచ్చినను ఆవేతనములు చాలవు కూలివాండ్రు సేద్యగాండ్రు వేతనములతో జీవించువారుకూడ నిర్బంధముగ సేవచేయవలసినదే. వీరికి జీతములుండవు. ఇచ్చినను ఏమిరూచాలవు. సప్లయిలు ట్రాన్సుపోర్టులుకూడ ఈ విధముగానే జరుగుచున్నవి. బాగీగలందు ఇది దారుణముగ సాగుచున్నది.

రాజపుటానాలో ఫ్యాక్టరీలులేవు. ఒక వేళ ఎవటనైన ఉన్నను చెప్పతగినదికాదు. ఫ్యాక్టరీ శాసనములులేవు. విద్యా సౌకర్యములు లేనుచు వృద్ధాప్యపు పింఛనులనెరుగరు. పరిహారము లీయబడవు. కార్మికులలో బాలకార్మికులు లేరనుటలేదు. స్త్రీలు పిల్లలు అన్నిపనులందును నిరాఘాటముగ ప్రవేశపెట్టబడుచున్నారు. రోజు 1-కి 12, 15 గంటలు పనిచేతురు. 224 పరిశ్రమలందు 1917 నుండి మాత్రమే నియమింపబడిరి. వీనిలో 895 స్త్రీలు 1021 పిల్లలున్నారు పిల్లలు 14 సంవత్సరములకు లోబడినవారైయున్నారు.

ఇతర బాధలు.

రీవాసంస్థానములో చర్మాను నిషేధించిరి. మైసూరులో జాతీయపతాకమును వీలులేదనిరి. టావనూరులో కాంగ్రెసు సభలపై దండన విధించుచున్నారు. బరోడాయంటి రాజ్యము ప్రజాప్రతినిధి సభ జరిగినపుడు ఆసంస్థానములోనిభార్యాపుత్రులు అరోగ్యకారణమున్నచో దివాను యుంటే మొహతాగారి అధ్యక్షతన ప్రతినిధులను అధికారులు పరిశీలించి కొన్ని తీసివేయుచుండిరి. ఈమండలి [illegible] ఏచరాదనియు [illegible]

బరోడాప్రజలకు ఇంకను ఏమిరానున్నదో! జాము రాజ్యములందు వెక్కు సంస్థానములం[illegible] దలె 15 గొజాలు మందుగా పోలీసువారికి ఉ[illegible] ద్యాపములను పంపినగాని ప్రజలు ఉపన్యసిం[illegible] రాదట. పత్రికా స్వాతంత్ర్యమేదీ. బొక్కసులు పత్రికల సొంతపాత్రలు రూపుదుచున్న[illegible] ప్రజా ప్రాతినిధ్య సంస్థలపై పేరుగాని అవి అ[illegible] హాస్యములు. ఎపుడో కాని అవి సమావేశమ[illegible] వు. చాలవరకీసభ్యులు ప్రభుత్వ నియమితులే. వీరు భాషణస్వరమునందు చేయునటులే అయిన ప్రశ్నలను అడుగవలెను. భాషణకరు ప్రజాప్రతినిధి సభ అయిదారు సంవత్సరములనుండి కూడుట లేలేదు. ఇకనీరు కుట్ర చేరములకు ముద్దయి ఇతర దేశమునుండి న్యాయవాదిని తెచ్చుకొనుటకు వీలు లేదనిరి. కొలహాపూరు ఖండీ సంస్థానములందు బహిరంగసభలను నిషేధించుచుచు అర్డినెన్సుల [illegible] జరిపిరి.

సంస్థాన సమస్యలలోగల చిక్కులు

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య ప్రాముఖ్య మఖిలాంధ్ర సంస్థానములలో ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించుట మరింత కష్టసాధ్యమగుచున్నది. నిజాము 140 లక్షల ప్రజలపై ప్రభుత్వము నెరపు చున్నాడు. వీరిలో 180 లక్షలమంది హిందువులు వీనను హైదరాబాదు మహమ్మదీయ సంస్థానము నందు నికరాంధ్ర ప్రజలలో 70 లక్షలు ఆంధ్రులైనను, 85 లక్షలు మహారాష్ట్రులైనను, 25 లక్షలు కర్ణాటకులైనను హైదరాబాదు సంస్థానమునం దిలి రాజభాష ఉర్దూగనున్నది. భూపాలు నవాబు 7 లక్షల ప్రజలపై ప్రభుత్వము నెరపుచున్నాడు. వీరిలో 100 కి 11 మంతులు అనగా 77 వేలమంది ప్రజలుమాత్రమే మహమ్మదీయులు తక్కినవారు హిందువులు. శేషపరిపాలనము పాత కాలములో నేర్పడుదురు ఉర్దూభాషలోనున్నది. కాశ్మీరమునందు మహమ్మదీయులు చాల హెచ్చుగానున్నారు. రాజు హిందువుడు. ఈ సంస్థానములో రయితులకుగల యిబ్బందులు యిటీవల అందరగోళములకుకూడ కారణమైనవి. ఈఅందరగోళములవలన రయితుల యిబ్బందులు కొంతవరకు తగ్గించబడినవి. ఇట్టి సంస్థానములు పెద్దవి, చిన్నవి, ప్రధానమైనవి అప్రధానమైనవి, 600 కలవని చెప్పినప్పుడు వానియందు నివసించు కష్టము లెన్నియందునో యూహించుకొనుట సులభము. వానినన్నిటిని యిచ్చట వివరించి నచో నొక పెద్దగ్రంథమగును. విశ్లేషములో అల్ప సంఖ్యాకులైన మహమ్మదీయ సంస్థానముల

వెంకటగిరి ఎస్టేటులో వింతయిన పన్నులు-పట్టాలు

దావాలు ఎస్టేటుకు ప్రతికూలముగ తీర్మానింపబడుట.

(ఒక విలేఖరి.)

మడనూరు, యీతముక్కల, రాజుపాలెం గ్రామములలో నుండు పట్టా మరతులు, శిస్తు విధానముగురించి గత వారపత్రికయందు ప్రకటించబడియుండెను. ఆ పట్టాల ననుసరించి శిస్తు విషయమై తగాదాలు జరిగి ఒంగోలు సబుకలెక్టరు వారి కోర్టులో దావాలు జరిగెను. 1935 సం॥ ఆర్.యస్. నెం. 10 లో మహారాజాగారు వాది, గోలకొండ వీరరాఘవరెడ్డి చనిపోయినందున కుమాళ్లు సుబ్బారెడ్డి, కోటరెడ్డి మయినర్లు అయినందున్ను తల్లి రామలింగమ్మ ప్రతివాది. 1935 సం॥ ఆర్.యస్. నెం. 11 లో వాదిపై 10 నెంబరు కేసులో మైనర్లు గార్డియన్ మేనమామ కాళహస్తి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు, ప్రతివాది మహారాజుగారు. ఈ రెండు దావాలు మహారాజుగారికి ప్రతికూలముగ తీర్పు చెప్పబడినవి. తీర్పులోని భాగములు.

(1) ఆర్. ఎస్. నెం. 10/35 నెంబరున శిస్తు రు 97-8-0 లకు వెంకటగిరి మహారాజాగారివల్ల దావా వేయబడినది. ఆర్ ఎస్. నెం 11/35 దావా 10/35 లోని ప్రతివాదుల వలన తమకు మహారాజాగారి వలన సరియైన పట్టా యిప్పించవలెనని వేయబడిన దావా అయియున్నది. యిందులో 11/35 దావా పట్టాదాఖలా (3) నెంబరులో చెప్పబడిన వరకు శిస్తు ఎక్కువాన్నమెంటు అగునా—అనునది ముఖ్యసారాంశము అయియున్నది. యీ సారాంశమె 10/35 లోనున్నన్ని యిమిడియున్నది. యీ సారాంశముమీద మాత్రమె విచారించబడినది.

(2) పట్టాలోని వరకు మూడుసంవత్సరము లకు ఒక పర్యాయము పసుపుసాగుబడి చేయవలయును. అట్లాచేయక తప్పినయెడల పసుపుకేవపుడు యివ్వవలసినశిస్తును చెల్లించవలెను. అనగా ప్రతి మూడవసంవత్సరమున్నా పసుపు సాగుబడి చేసినట్లుగానే పరిగణింపబడును. యీ క్లాజుకు బదులు యింతకు పూర్వపుపట్టాలో యీ విధముగా నున్నది.

"భూమియందున్ని తగు సత్తువపెట్టి సమయానుకూలమయిన పయిర్లు వేయకపోయినా, నెలలు బంజరువుంచినా రయితు ల్యాండు లార్డుకు... పంపాయీ భూమితోపాటు తరం శిస్తు చెల్లించవలెను అను వరకువున్నది. ఏదయినా ఒక అగ్రిమెంటులో ఫలానాపని జరిగినపుడు ఒకపని చేయవలెనని చెప్పబడినపుడు ఫలానిపని జరగనపుడు ఆపని చేయనవసరంలేదు అని హైకోర్టు

[illegible] వర్గములమీద [illegible] బాధ్యతకలదు ...వి. [illegible] వ్యాములకు [illegible] వారికి, పారిశ్రామిక [illegible] విభేదములు పెట్టిగూడ బ్రిటిష్‌గారు [illegible] చున్నారు, భారత జాతీయ [illegible] ముచేయవలెనని ప్రజ [illegible] లో మూడవ [illegible] కలిగియున్న [illegible] స్వాత శ్రే [illegible] తోద్పడకాల [illegible] పై [illegible] విధరింప [illegible] దానిపై [illegible] తగాదాల [illegible]

(సశేషము.)

వారివల్ల యొప్పుడున్నా చెప్పబడియేయున్నది. కాబట్టి రయితు వ్యవసాయము చేయక తప్పినపుడు పయిరు వేయనపుడు రయితు శిస్తు చెల్లించుటకు బాధ్యుడని పట్టాలో వరకులేదు. రయితుకు స్వాధీనముకాని యితర కారణములచే దైవికముగా పయిరు పండనియెడల రయితు శిస్తు చెల్లించనక్కరలేదని కూడా యింప్లయి చేయవలసియున్నది. అటువంటి వరకు కొత్త పట్టాలో లేదు.

(3) ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు సెక్షన్ 11 ప్రకారం రైతు భూమిని ల్యాండుయొక్క వ్యాల్యూను నష్టపరచకుండా వ్యవసాయమునకు లాయఖు కాకుండా చేయకుండా తన యిష్టానుసారముగా వుపయోగించుకొనవచ్చును. యీ హక్కుకు విరుద్ధముగా 187 సెక్షన్ ప్రకారం రేకార్టాగ్రిమెంట్సు చెల్లదుగనుక ప్రతివాదికి దావా భూములలో వరిపయిరును తన యిష్టమువచ్చినన్ని పర్యాయములు పండించుకొనవచ్చును, పసుపు మాత్రమే వేయవలెనని నిర్బంధపరచుటకు వీలులేదు యిపుడు ఆక్షేపించేక్లాజు అర్థం ప్రతి మూడవ సంవత్సరము ప్రతివాది యొక్కువశిస్తు చెల్లించవలెను. పూర్వపు పట్టాలో యీ వరకులేనపుడు హెచ్చింపు చేయడమగు చున్నది.

(4) యెస్టేటు వకీలు ఇది ఎక్కువాన్నమెంటు శిస్తుకాదనిన్ని సాక్ష్యం తీసుకోవలసి యుంటుందనిన్ని కోరుచున్నారు. యీ సందర్భములలో దివాను కేసులు యీరోజు యీ సారాంశముమీద విచారింపు వాయిదా ఆయనయొక్క కోర్టు కీలమీదనె వేయబడినది. ఆయన అప్పుడు యే ఆక్షేపణగాని సాక్ష్యముయొక్క అవసరంగురించి గాని చెప్పియుండలేదు. అయితే ఆయనసాక్ష్యం కావలెన సంతృప్తికరమయిన్ని సాక్ష్యం తేగలనని నన్ను సంతృప్తిపరచినయెడల ఆయనమాటకు ఆయనను బద్ధునిచేయను. ఆయన యీ వరకు చాలా కాలమునుంచి వున్నట్టుమాపగలనన్ని రయితుపట్టాలోయున్న ప్రకారం చాలా కాలమునుంచి శిస్తు చెల్లిస్తున్నారనియు చూపించగలననిన్ని చెప్పచున్నాడు. అంతే ఆయనయొక్క ఆక్షేపమెంట్సు మీమనుకొని వాకు చక్కగా అర్థంకాలేదు. అయితే పట్టాలోని 7 వ క్లాజులో రయితు సరియయిన పయిరు పెట్టుటకు తప్పిపోయినప్పుడు శిస్తు చెల్లించవలసినట్లుగా యున్నది. యీ వరకు బంజరావా భూములలో సరియయిన [illegible] అనునది పసుపు

చెప్పుచున్నట్లు నాకు తోచుచున్నది. ఒక వరకును రద్దుపుచేయుటకు మామూలు ఆ కేసాక్ష్యం వోప్పుకోనవచ్చును గాని వరకును సృష్టించుటకు అట్టిసాక్ష్యం అంగీకరించతగదు గాని "కాలానికి తగిన" అనగా రుతువుకుతగిన రయితు రీజనబుల్‌గా చేయవలసిన పనులుచేయుట అనగా సకాలములో పయిర్లువేయవలెను. అతను చేయపోయిన యెడల తరంశిస్తును చెల్లించబాధ్యుడు. యిపుడు ప్రతి మూడవసంవత్సరమున్నా స్పెషల్ రేటు పసుపుశిస్తు చెల్లించవలసినబాధ్యుడు యున్నాడు. గనుక కొత్తపట్టాయొక్క వరిజనల్ రిజల్టు ఒకే భూమికి రయితు పూర్వపుపట్టా శిస్తుకంటె కొత్తపట్టా ప్రకారం యొక్కువశిస్తు చెల్లించవలసినట్టు స్పష్టమగుచున్నది. యిదియే యెక్కువాన్నమెంటు. దీనినికాదని రుజువుచేయుటకు సాక్ష్యం యేమిన్ని వుపయోగములేదు. [illegible] లోని వరకు ల్యాండులార్డు ప్రత్యేక దావా [illegible] కుండా విధించుటకువాక్కులేని యెక్కువాన్నమెంటు అగుచున్నదని నేను తీర్పు యిచ్చుచున్నాను.

(5) ల్యాండులార్డుకు మరొక వాదంవున్నది. ఏదనగా పట్టా వొప్పుకోబడినది గనుక గతిము నకు సంబంధించినంతవరకు శిస్తును రయితు తప్పించుకొనవీలులేదని వాదము చేయుచున్నాడు [illegible] 62 (8) మీద ఆధారపడుచున్నాడు. యీ సెక్షన్ ప్రకారం కౌలుదారు వొప్పుకొన్న పట్టా కొత్త పట్టా రెండు చేసిన తర్వాతకూడా అమలులో యుంటుందని తెలుపుచున్నది. యీ పాయింటుకుగురించి 68 యం. యల్. జె. 575 లో చెప్పబడియున్నది. 62-68 సెక్షనుల డిక్రీయిం [illegible]

ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు.

1936-వ సం॥ వరకు అన్ని సవరణలున్నూ ఇనాముల బిల్లున్నూ చేర్చి, అన్ని వివరణములున్నూ, యీ ఆక్టుక్రింద వ్యవహారములను లివుకేవకులు తెలియగల పెద్దావ్యాఖ్యలతోటిన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని బైండు చేయబడినది. ఆర్డరుతో సొమ్ముపంపువారికి పోస్టేజి సహా రు. 1—8—0 లు V. P. గా పంపగోరువారు రు 0-8-0 లు పోస్టు చీట్లు అడ్వాన్సు పంపవలెను.

మేనేజరు:—

తెలుగు లా జర్నల్ ఆఫీసు.

చెప్పినైరయున్నది ఒకమాటు పట్టా మారినప్రకారం అన్ని విషయములలోను పట్టా శిస్తును యున్నదని తీర్మానించవలసినట్లు యీ సెక్షనుల అర్థము చేయుటకు ఎట్టి అవకాశమున్నూలేదు. మరియుకోర్టు రయితుమీద రాగోరు అనియున్న కొంతభాగం ఆక్టు ప్రకారం చేయబడని ఎక్కువాన్నమెంటు అనే వాదంతోసహా అన్ని విధములయిన వాదములు రయితు చేయవచ్చునని యున్నది.

(6) కాబట్టి రెండు కేసులలోని సారాంశమును అనుకూలముగా తీర్మానిస్తున్నాను ఆర్. యస్. నెం 10/35 లో కోరబడ నయునది ప్రతివాది ఖర్చులు వాది యివ్వవలెను. ఆర్. యస్. నెం 11/35 దావామ డిక్రీ యివ్వడమయినది. ఖర్చులు ప్రతివాది యివ్వవలెను.

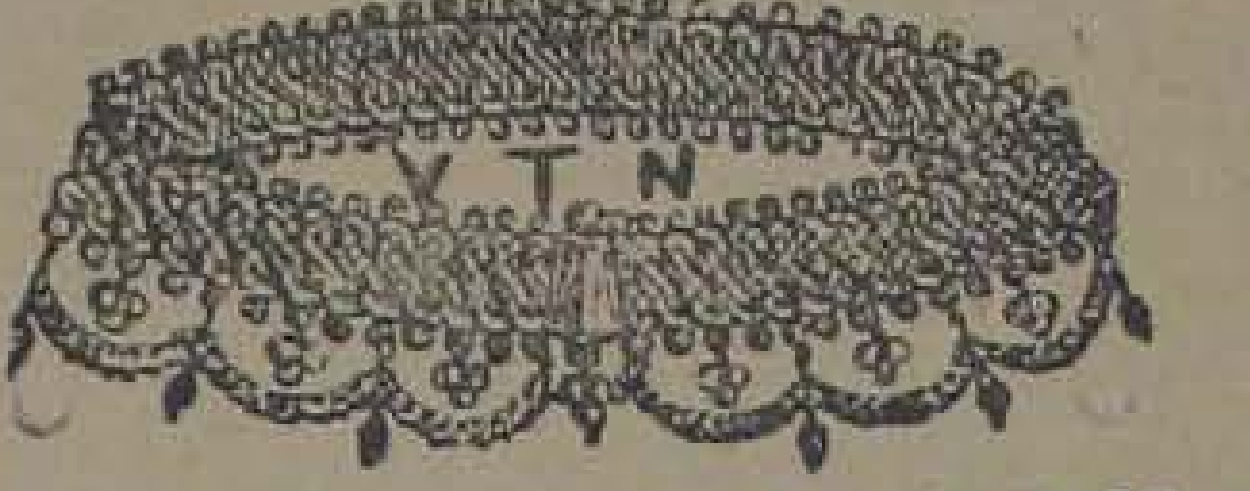
వివిధ రకముల స్వర్ణ, రజిత, ఆభరణములకు సుందరమైన, సామానులకు నమ్మకమైన వర్తకులు

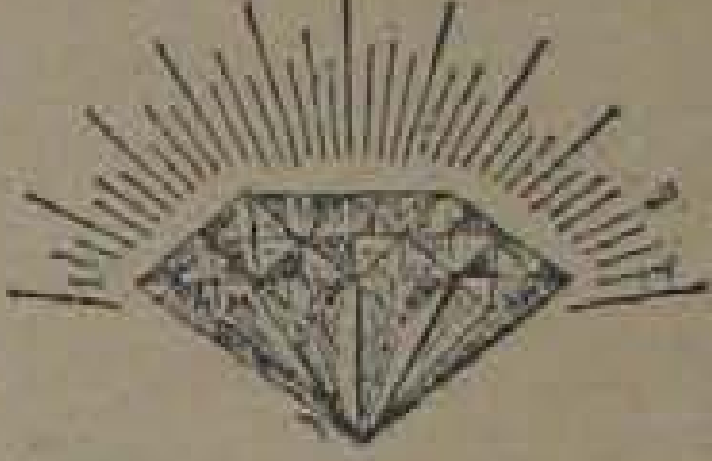
శేటు వర్ధాజి తారాచెందు కంపెనీ,

ది ఇండియన్ కెమికల్ డైమండువర్క్సు రంగూనువారి ప్రతినిధులు

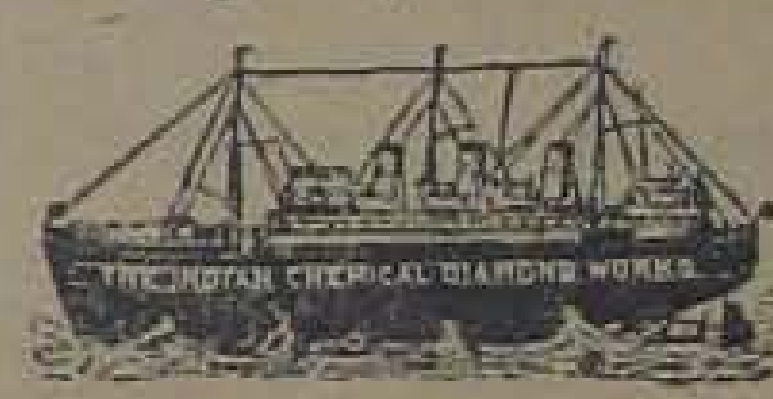
నెం 421 చిన్నబజారు-నెల్లూరు.

(నవర బంగారుకు వెండికి గ్యారంటీ.)

యీ స్టీమరు రిజిస్టర్డు ట్రేడు మార్కు గల అసలు

రంగూను కెమికల్ డైమండ్సునే ఉపయోగింపుడు.

నరా:— బంగారు వెండినగల తాకట్టుమీద సరియైన వడ్డీలకు సైతం యివ్వబడును.

స్వతంత్ర సంపాదకీయాలు

హితవాది.

II

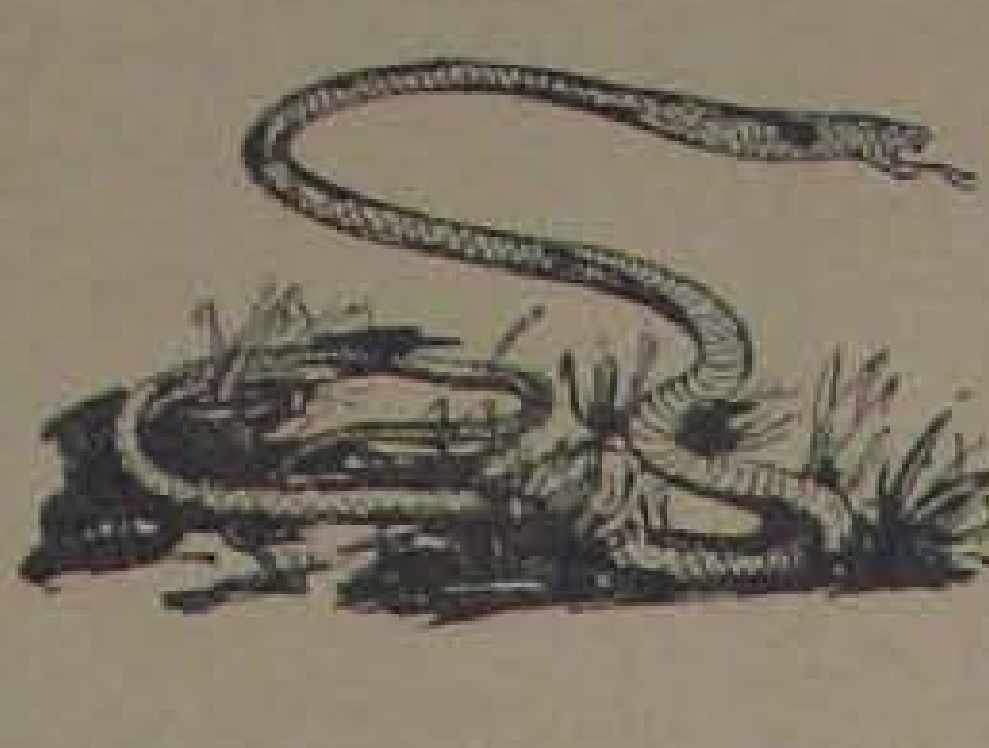
8-8-35 సంపాదకీయంలో యిటుల కలదు. "రైతుసభలయందు కాంగ్రెసు ఓట్ల ప్రచారము నిమిత్తము జస్టిసుపక్ష నాయకులను తత్సభలందలి ప్రముఖులను నోరారాదూషించి దుష్ప్రచారము చేయుటయే కాంగ్రెసు నాయకుల జీవనమైనది.........ఇట్టి కాంగ్రెసు నాయకులు జస్టిసుపక్ష నాయకులను స్వార్థపరులని నిందించుట వీరికి విరుద్ధమైన కార్యముకాదా? రైతు సమస్యలు చర్చింపబడి రైతులకు లాభదాయకమగునట్టి తీర్మానములు కావింపబడునని రైతు మహాసభలకు సమావేశపరచి అట్టి మహాసభలందు కాంగ్రెసు ఓట్ల ప్రచారముచేయుచు జస్టిసు పక్ష నాయకుల దూషణచేయు కాంగ్రెసు నాయకులు బిరుదలు పెట్టుచుండుటకన్న హేయమగు విషయ మరొండుకలదా!"

22-8-35 తేదీ గల సంపాదకీయమునందిటు కలదు.— "అనేకములగు అభిప్రాయభేదములు కాంగ్రెసు నాయకులలో కలవని పరిశీలించువారికి సులభముగ బోధపడగలవు. కాంగ్రెసు నాయకు లుచ్చరించినదే వేదమంత్రమని వారు పలికినదంతయును దేశభక్తి శ్లోకమేనని యూ విశ్వసించు అమాయకులగు సామాన్య కాంగ్రెసు అనుచరులకు ఏమతెలిపి యగునుగాక. కాంగ్రెసు లోని కట్టుదిట్టములు కాంగ్రెసు తీర్మానములారు నాయకులకుగల గౌరవభావములు కాంగ్రెసు సంస్థలోగల వివిధ కక్షలకుగల భేదభావములు యిట్టివని ప్రజలు రాజకీయ వాతావరణ మావరించియున్నంతకాలము యెరిగి ప్రవర్తించుట శుభకరమని మా యుద్దేశము."

20-4-1935 తేదీ గల సంపాదకీయంలో యిటుల కలదు.—"ఎలక్షనుల ఫలితము లెట్లున్నను రాజకీయ దర్శములందు ప్రస్తుతమున జస్టిసు పక్షము కాంగ్రెసు పక్షము వారికన్నను తీసిపోవుటలేదు. కాని పత్రికా బలమునందును ప్రచార బలమందును జస్టిసు పక్షమునకు లోట్లుండుటయేగాక ప్రస్తుతమున పరిపాలనమును నిర్వహించు బాధ్యతను వహించి యున్నదిగాన తంత్రాలోచనలకు విపర్యాస మార్గము లగుపడకపోవు...... కులకక్షలను ప్రేరేపించుటయందు జస్టిసు పక్షము మిక్కిలి పాలుపడెనని కాంగ్రెసుపక్ష పత్రికలు వాదించుటలో తమ కంటిలో దూలమును పెట్టుకొని ఇతరుల కంటిలోని నలుసును చూపినట్లయ్యెను......"

30-8-1935 తేదీ సంపాదకీయంలో ఇటుల కలదు.—"జస్టిసు పక్షమువారు తమ పక్షాదర్శములను గ్రామ ప్రజలకు విరివిగా తెలుపుటకు రాష్ట్రమునందంతటను ప్రచారము సాగించి తమ పక్షముపై కాంగ్రెసువారు మోపుచున్న నిందలను ఖండించుచు జస్టిసుపక్షా దర్శములు కాంగ్రెసువారి ఆశయములకన్న యెంతమాత్రము వెనుకబడి యుండలేదని నిరూపించగలిగినచో వారికిని నిజమును తెలియజేయుటకు బూనవలయునని తత్పక్ష నాయకుడగు గౌ॥ బొబ్బిలి రాజాసాహెబు గారికి విన్నవించుచున్నాము."

18-8-34 తేదీ సంపాదకీయంలో [illegible] కలదు.— "భారత రాజకీయ కక్షలలో [illegible] సిన కాంగ్రెసు పక్షమునకు నేడు [illegible] కల్గిన దుర్గతుల తీసివేయుటకు మహాత్ము [illegible]

నల్లత్రాచు

కాటువేసి విషము గ్రక్కినా యింక నా విషానికి విరుగుడు లేదు.

నల్ల త్రాచుకంటెకూ-మానవుని విముక్తానాము కలిగించు వీరవము. త్రాచు విషమునకు విరుగుడులేకున్న లేకపోవచ్చు గాని మానవుని వీరవమునకు—నిష్ప త్తంబకు అదృష్టవశాత్తు విరుగుడున్నది. అది అమృత పేకనము.

మానవుని ఆవరించు నిస్సత్తువను పారద్రోలి, ఉద్యమ క్షమును జీవితోత్సాహము నిచ్చునది

"అమృత"

కేసరికుటీరం, మద్రాసు. ఏజెంట్లు: శీతారాం జనరల్ స్టోర్సు, బెజవాడ.

[illegible] పడవలసియున్నది. మహాత్ముడు కాంగ్రెసున జనించిన వివిధ కక్షలవారికిని రాజీ యొనర్పజాలకున్న కాంగ్రెసు పలుకులబడి మువ్వంచెట్లు నిజముగలదాయని సందేహము కలుగుచున్నది. కాంగ్రెసు పక్షమువారు తత్పక్షనియమములను సరకుగొనకుండుటవలననే కాంగ్రెసుపక్ష బలము నానాటికి సన్నగిల్లుచున్నదనక తప్పదు."

22-9-34 తేదీ గల సంపాదకీయంలో యిటుల కలదు.—"అహింసా సిద్ధాంతముల యనంతరము కాంగ్రెసునగల ఐకమత్యము తిరిగి ఉత్తమ గుణములు క్రమేణ వీణమగుచున్నవి....... ముఖమున గనుపడినా మీగాళ్ళవాపు అను సామెత ననుసరించి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు పడుచున్నపాట్లను గమనించినచో బొంబాయి సమావేశమునందు తగువులాటలేగాక తన్నులాటలుకూడ ఏర్పడవచ్చునని యూహింపవలసియున్నది.......జస్టిసుపక్షము నందుకంటె కాంగ్రెసు వర్గమునందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విద్వేషమెక్కువగా కనుపడుచున్నదని చెప్పకొనక తప్పదు......ఇవన్నియు గమనింప కాంగ్రెసు నకు క్షీణదినములు వచ్చినవేమోయను భయాశ్లేషములు జాతీయాభిమానుల కందరికిని కలుగుచున్నది.......కాంగ్రెసు సంస్థలలో జరుగుచున్న వైపరీత్యములు జనసామాన్యమునకు ఎల్లిదమై పోవుచున్నది. ఆంగ్ల దేశమునందుకల రాజకీయ పక్షములకు పేలవమై, హాస్యజనకమై పోవుచున్నది."

గత సంచికయందును, యీవారమున ప్రకటింపబడిన స్వతంత్ర పత్రికా రాజముయొక్క సంపాదకీయ భాగములను చదివినచో కాంగ్రెసువారు యితరులమీద రాలురువ్వుచున్నారని వ్రాయుచు తాను యిటుల కాంగ్రెసుపై రాలు రువ్వుటయందలి నిష్పాక్షికము తెలియకున్నది. ప్రజలు యిందలి యదార్థమును గ్రహించలేరనియుద్దేశ్యమా?

గత అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు వారికి అఖండవిజయము కల్గినపుడు కాంగ్రెసు విజయమును నిజమగు జయముగ అంగీకరించ సహించక ఏమేమో అసత్యపు వ్రాతలు వ్రాయబడ్డాయి. ఆ సెలలో నీ పత్రికారాజమునందు ప్రచురింపబడ్డ వ్యాసాలకూ 24-11-34 తేదీ సంపాదకీయానికీ పొంతనలేదు. కాంగ్రెసు పోటీపోతే ధనాకాబట్టాయిస్తాం, వలానివాళ్ళంతా ప్రచారం చేశారు కాబట్టి కాంగ్రెసు ఓడిపోయింతంటూం అని అనుకుందికామాల యీపత్రికారాజం. పాపం గాలిఎదురుతిరిగింది. ఇకన ఏలాగైనా కాంగ్రెసు విజయం నిజమైన విజయంకాదని ప్రచారంచేసి జస్టిసు పరిస్థితు ధింగా కలుగకుండా చూడాలని మొదలెట్టింది. 24-11-34 తేది పత్రిక సంపాదకీయం [illegible]

ఆంధ్ర దేశంలోని జమీనులు.

ఇప్పటి విశాఖపట్నం జిల్లా	89
తూర్పు గోదావరిజిల్లా	74
పడమటి గోదావరిజిల్లా	73
(ఈ జిల్లాలోని పెద్ద జమీందార్లు తూ॥ గోదావరి, కృష్ణజిల్లాలలోనే వున్నారు.)	
కృష్ణజిల్లా	80
గుంటూరుజిల్లా (వెంకటగిరిలోని వెంకటగిరివారు)	1
నెల్లూరు జిల్లాలో ...	35
చిత్తూరుజిల్లా ...	183
	535

35 మంది ఒకచోట వుంటూవున్నను మరొకచోట మరొక ఎస్టేటున్నది. మిగిలిన 500 మందిలో 1 లక్ష రూపాయలు అంతకుమించిన ఆదాయం వచ్చేవారు 15 మంది వున్నారు. 50 వేలు మొదలు 1 లక్షలోపుగ ఆదాయం కలవారు 15 మందిన్ని, 25 వేలు మొదలు 50 వేల వరకు వచ్చేవారు 70 మంది, వరకున్ను షుమారు 100 మంది దాకా రు 1000 లోపుగ అదాయం వచ్చేవారు.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ మితవాద సంఘము వారు 19 తేదిన సమావేశమై నూతనరాజ్యాంగ విధానమును నిరసించిరి.

[illegible] లేకపోవుటచేతను, వారికనుకూలముగు ప్రచారము అలక్ష్యముగను, అతృప్తికరముగను జరుగుటచేతను కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులకు జయము సులభముగ లేకాలేని చెప్పుటయందు అంతరము యిమ్మత్తేమికలేదు. ఎన్నికలలో (గత అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో) కాంగ్రెసేతరులయొక్క ఉదాసీనభావము చాలవరకును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు తోడ్పడినది."

యీ పత్రికా రాజముయొక్క ఆమూలపు సంచికలను చూచినచో పై నిదర్శనములు ఖండించుటకు తగిన ఆధారములు ప్రమాణపడి యున్నవి

ఈ సంగతులన్నిటిని చూచి యీ పత్రికా రాజముయొక్క నిష్పక్షపాతమును [illegible] [illegible] మునకై తప్ప మరొం [illegible] [illegible] కేనాళ్ళిపోయి యుండ [illegible]

పాత టెక్కలి జమీందారుల వింతచర్యలు.

(ఒక విలేఖరి)

పాత టెక్కలి ఎస్టేటు రావివలస అనే గ్రామములో యస్. ఒ. నెం 140, 157/1, 161 గల భూములు పూర్వము సర్వీసు యినాముగా గ్రామనాయుడు గారికి యిచ్చియుండిరి. పైయినాము ఏవిధముగానైనా తప్పించవలెనని యితర రైతులకు తమ కచ్చేరికి పిలిపించి యిది మీరు దున్నవచ్చునని జమీందారులు ఆర్డరు వేసిరి. అంతనాయుడుగారు కొత్త రైతులు దావాలకు పడిరి. అంత జిల్లా జడ్జిగారు నాయుడుగారికి యిది చెందనేరదనిన్ని, జమీందారీ జిరాయితీ అనిన్ని యీకొత్త రైతులకు సాగుహక్కు స్థిర పెడుతూ తీర్పుయిచ్చిరి. అప్పటినుండి యీ యీభూములువారి సాగులోనే యున్నవి. యీదరిమిలా అనగా 1933 లో జమీందార్లు ఆగ్రిమము సర్వే సెటలుమెంటు చేయించుకొనిరి. ఆసర్వే కాలములో పైభూములను సాగుచేయు చున్న రైతులను తమ కోటకు పిలిపించి యీ భూములు మీ శాశ్వత సాగులో వుంచెదము అని ప్రచారములు చేసి యీభూములు వారి స్వంతసేరీగా మార్చించి సెటలుమెంటు ఆఫీసరు ఎదుట రాజీనామా దాఖలుచేయించిరి. యీ అమాయక రైతులు శ్రీజమీందారు వారు పిలిపించి ప్రమాణము చేసిరిగదా అంత గొప్పవారు మాటతప్పు [illegible] అనే భావములోయుండిరి. ఈ [illegible] ఆభూములను యితర రైతు [illegible] దారులు అమిర్చిరి. [illegible]

విని పాత రైతులు కో [illegible] పెట్టుకోగా అధికము [illegible] వలు వచ్చి మీ [illegible] చున్నారు.

యీ [illegible] జమీందా [illegible] నిరా [illegible]

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని జమీందార్లు.

కాంగ్రెసు కర్తవ్యం

[శనివారపు సుబ్బారావుగారు.]

మహామ్మదీయ పరిపాలనలోను బ్రిటీషు పరిపాలనలోను యీ జమీలను ఏర్పాటుచేసిరి. ఆ జమీలలోని జమీందార్లు తమతుంటే విలాసాల కొరకు యిష్టంవచ్చినట్లు ఖర్చించిన వారి జమీలు అమ్మకానికిరాగా ధనికులు కొందరు కలుగుతోంది. ఈజిల్లాలో సాలుకు 5 వేల రూపాయల ఆదాయం దాటి లక్షలకొలది ఆదాయం వచ్చేవారున్నారు.

అట్టివారి వివరాలు యీదిగువను తెలుపుదుము.

(1) ఉంగుటూరు, కురుమూరు, కొల్లంపూడి గ్రామాలున్నవారు మ॥రా॥ శ్రీ ముళ్లపూడి వెంకట్రాయుడుగారు, (కణుకు.)

(2) చింతామిడిపల్లె కలిధనం గ్రామాలున్న జాబ్ దాతుల్ అక్బరానీ కంచుమర్తి వెంకట సామంతరావుగారు.

(3) నందమూరుగ్రామం వున్న జాబ్ దాతుల్ అక్బరానీ అద్దేపల్లి సత్యనారాయణ గారు (పాలకొల్లు.)

(4) ఎలమంచిలిగ్రామం వున్న జాబ్ దాతుల్ అక్బరానీ పులవర్తి లక్ష్మణస్వామి వగైరాలు (ఆకివీడు)

(5) గుండేపల్లి గ్రామం వున్న మ॥రా॥ శ్రీ॥ మోతే నరసింహారావు వగైరాలు (ఏలూరు.)

(6) తెలికిచర్లగ్రామం వున్న జాబ్ దాతుల్ అక్బరానీ కాకర్లపూడి వెంకటసుబ్బరాజుగారు (తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా)

(7) పోలవరంపాలెం, మాధవగూడెం గ్రామాలున్న శ్రీ రాజా కామకేశర వెంకటరామారావుగారు.

(8) పోలవరంపాలెం, తేగవరం గ్రామాలున్న శ్రీరాజా కామకేశ వెంకట వరదరాజు కోర్థ సాద్రిరావుగారు (పంగిడిగూడెం, ఏలూరుతాలూకా)

(9) లక్ష్మీవరంగ్రామం వున్న జాబ్ దాతుల్ అక్బరానీ మంత్రిప్రెగడ భుజంగరావుగారు, (ఏలూరు.)

(10) అన్నదేవరపేట గ్రామం వున్న సుత్రంగి ... రామయ్య, మైగా రామకృష్ణరాయ వగైరాలు (కాకినాడ వగైరా ఇంతరచోట్లలో నున్నారు.)

(11) భీమోలు నిడమర్రు గ్రామాలున్న రహావర్ - ఒ - జలాదత్ దస్తాగహ్ మేకా వెంక...య్య, అప్పారావు బహద్దూర జమీందారు ...రాజపురం ఎస్టేటు (నూజవీడు.)

(12) ...చిడిపి, పెద్దేవం, తిరుగుడుమెట్ట గ్రామ..., మస్యం మహాలక్ష్మమ్మగారు

...ం, ధూమ ... గూడెం గ్రామ... అక్బరానీ కంచుమర్తి ...గారు (రాజమండ్రి)

...న్న జాబ్ దాతుల్ ...ణ్ణయ్యగారు

...ంటి

...జార్ పెండ్యాల అనంతలక్ష్మి శేషమ్మగారు (దొమ్మేరుపాలెం)

(16) కుమ్మరగుంట గ్రామాలున్న మ॥రా॥ శ్రీ॥ అల్లూరి మారన్నగారు వగైరాలు (అన్నదేవరపేట, కొవ్వూరు తాలూకా)

(17) నందిగూడెం గ్రామాలున్న శ్రీ బీరపల్లి శ్రీకంఠం వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు (గోపాలపురం)

(18) మలకపల్లిగ్రామం వున్న జాబ్ దాతుల్ అక్బరానీ కుంటముక్కల వెంకట్రామ దుర్గాప్రసాదరావుగారు (మలకపల్లి)

(19) ఉనకరమల్లి గ్రామాలున్న మ॥రా॥ శ్రీ పరాంకుశం వెంకయ్యగారు (రావిమట్ల, కొవ్వూరుతాలూకా)

పర్లాకిమిడి రాజాగారి ధనా దాహము.

గత ఎండల్లో యీ రెండు తాలూకాల్లో అపరిమితమైన నీటి కఱువు. అందునిమిత్తము జిల్లారయితు సంఘమువారు ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసిరి. జిల్లాకలెక్టరువారు యీ ప్రాంతములలో నీటి కఱువు నివృత్తము నూతులను చాలాచోట్ల త్రవ్వించిరి.

లక్షలకు లక్షలు రాబడిగల పర్లాకిమిడీ జమీందారువారు, రైతులు పాత పట్టణముదగ్గర ఏటిలో పూనువేసి నీటిని ఆపుచేసిరి. ఈనీటిపై షుమారు 4 గ్రామముల పశువులకు, మనుష్యులకు ఆధారముగా యుండెను. యిది అంతయూమాచి దయాదాక్షిణ్యములేక ఈ పూనును చేపలగుత్తకు అమ్మివేసిరి. నీటిసదుపాయము గురించి ఒక దమ్మిడీఅయినా ఖర్చుచేయక, మీాదు మిక్కిలి రైతులు వేసుకొన్న పూనును చేపలగుత్తకు అమ్ముకున్నాడంటే యీ జమీందారు ఎంత ధర్మకర్తో పాఠకులు యోచింతురుగాక!

(20) యన్నగూడెం, గౌరీపట్నం, వగైరా గ్రామాలున్న మ॥రా॥ శ్రీ చెలికాని సుబ్బారావుగారు (తూ॥గో॥జిల్లా)

(21) పాంగుటూరుగ్రామం వున్న జుబేదాతుల్ అక్బరానీ కొత్త కామరాజుగారు వగైరా

(22) యర్రంపేటగ్రామం వున్న జుబ్ దాతుల్ అక్బరానీ కల్లేపల్లి చిరంజీవిరావుగారు.

(23) యాదవోలుగ్రామం వున్న మ॥రా॥ శ్రీ వంకం కామరాజుగారు (పెద్దాపురం తూ॥ గో॥ జిల్లా.)

(24) కొజ్జిరివాడగ్రామం వున్న జుబ్ దాతుల్ అక్బరానీ కాదూరి శ్రీరామ నరసింహారావుగారు (తూ॥ గో॥ జిల్లా, రాజమండ్రి)

25 తంగెళ్లమూడి మలకాపురం గ్రామాలు వున్న రహావర్ - నా - జలాదత్ దస్తగహా రాజా వెలుగోటి శ్రీ గోవింద కృష్ణాయ చంద్రులు బహద్దూరు జమీందారుగారు.

(26) కొవ్వూరు, మలకపల్లె గ్రామాలున్న జాబ్ దాతుల్ పొమ్మదేవర సత్యనారాయణ వర ప్రసాద నాయుడు బహద్దూర్ జమీందారుగారు (పంగిడిగూడెం, ఏలూరు తాలూకా)

(27) కొవ్వూరు, కొత్తపల్లి నారాయణపురం గ్రామాలున్న జా... ...శేర వెంకటభూ... ...గారు ... తాలూకా.)

(28) కనకవాడ, నారాయణపురం, దుద్దెపూడి గ్రామాలున్న జాబ్ దాతుల్ అక్బరానీ పొమ్మదేవర నాగన్ననాయుడుబహద్దూర్ జమీందారుగారు (పంగిడిగూడెం, ఏలూరు తాలూకా)

29 కనివారపుపేట, భద్రాచలం ఎస్టేటున్న రహావ్వార్ - ఒ - జలాదత్ దస్తాగహ్ మేకా పార్థసారధి అప్పారావు బహద్దూర్ జమీందారుగారు వగైరాలు (నూజవీడు, కృష్ణజిల్లా)

(30) వయ్యూర్లు ఎస్టేటు చేరివున్న గ్రామాలవారు రహావ్వార్ - ఒ - జలాదస్తగహ్ వెంకటాద్రి అప్పారావు బహద్దూర్ జమీందారుగారు (నూజవీడు, కృష్ణజిల్లా.)

(31) యలమర్రు అంబరుపేట ఎస్టేటు తాలూకు గ్రామాలున్నవారు రహావ్వార్ - ఒ - జలాదస్తగహ్ కోర్థ సాద్రి అప్పారావు బహద్దూర్ జమీందారుగారు (నూజవీడు)

* * *

ఈ పైన 31 మంది యీ జిల్లాలోని గ్రామాలనుండి సుమారు 14 లక్షల ఆదాయమును అనుభవించుచున్నారు. కాని వీరున్న గ్రామాలలో ఆర్థిక, విజ్ఞాన సౌకర్యములకు వారు ఏమేమి చేసిరో తెలుపుట అవశ్యము. ఈ రోజులలో జమీందారీ రైతు సమస్యయుంది. ఆ సమస్యకై వీరు ఏరీతి పరిష్కారమును అంగీకరింప దలచేది వారుకూడ యోచించి తమ తమ అభిప్రాయములను తెలుపుట వారిధర్మము.

* * *

శాసనసభలు - లోకల్ బోర్డులు.

ఈ పైన వివరించిన వారిలో కొందరు శాసనసభలలోను లోకల్ బోర్డులలోను చాలా కాలం నుండి యుంటూయున్నవారున్నారు. వారి గ్రామాలలో వారు రహదారి, విద్య, గ్రామ పరిశ్రమల సౌకర్యములు చేయకపోవుటయేగాక లోకల్ బోర్డుల, శాసనసభలలోనికి ప్రవేశించి ఆకీర్త్యావారు పలుకుబడిని మరింత ప్రజలలోకి వ్యాపకం చేసుకొను జూచుటలో నుండే అంతరార్థములను జమీందారీ రైతులు గ్రహించాలి.

* * *

ఏడాదికెన్నిసార్లు త్రొక్కుతూనారు?

ఈ జమీందార్లకుండే యీ గ్రామాలకు అధమ ప్రతి 6 మాసములకొకసారికెళ్లి ఆ గ్రామ ప్రజలతో ఏ వారికొంతో కలసి మెలసి వుంటూ వారి కష్టసుఖాలను తెలిసికొనుటకు ఏల యత్నించరో జమీందారీ రైతులే గ్రహించాలి.

* * *

డాంగ్రేగారి బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను, ఆరోగ్యము నిచ్చును.

అన్నిస్థలములందు దొరకును.

ప్రొప్రయిటరు:—

కె. టి. డాంగర్ అండ్ కో.

గిర్‌గాం-బొంబాయి

బంగారు ఎగుమతి

యీ నెల 18 తేదితో అంత్యమగు [వారమున బొంబాయినుండి యూరపు అమెరికా దేశాలకు రు 49,12,623 లు విలువగల బంగారము ఎగుమతి అయినది.

* * *

అమెరికాలో యెండదెబ్బచే యీ నెల 17 తేదివరకు 4500 మంది మరణించిరి.

...శింప జూస్తున్నారు ఈజమీందార్లు తమ గ్రామాలలోని రైతుల కేంతవరకు ఏమి చేయగల్గిలో తెలుసున్నదో యీ పార్టీకి ఏమాత్రం యిష్యరని వేరుగ చెప్ప నవసరంలేదు. జమీందార్లకు తేక ప్రాతినిధ్యం వుండగా ప్రజలకిచ్చిన ప్రాతినిధ్యం వీరు ఎన్నుకోబడడానికి యత్నించే కెరటనుబట్టి వీరిని ఏమంటారు?

* * *

కాంగ్రెసు కర్తవ్యం.

రాబోవు శాసనసభలలో కాంగ్రెసువారు జమీందారీ రైతులలోనుండి యీ ఉద్యమానికి పాటుబడుటకుగాను ప్రాతినిధ్యం యియ్యాలి. ఇంతులో జమీందారీ రైతులతో పరోక్షిల్ల జమీందారు (రెండు లేక మూడువేల రూపాయల ఆదాయంలోపు వచ్చేవారికి) వంటివానికిగాక కార్మిక కర్షక వర్గంలో చేరనటువంటిన్ని, రాజకీయ అనుభవం వున్నవానికిన్ని ప్రాతినిధ్యం యియ్యాలి- ఇందులకుగాను ఆంధ్రదేశంలోని జమీందారీ రైతులు తమ సంఘాలద్వారా తగిన కృషిని జేతురుగాక!

గతంలోని అనుభవం

ఈ జిల్లాలో కాంగ్రెసు పేట ఎన్నికోబడ్డ జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో మన్సూరు జమీందార్లను కాంగ్రెసు పేరుతో ఎన్నుకొన్నారు. గాని వీరు సోషలిస్టులు గాకపోయినా మహాత్మాగాంధిజీ చెప్పినట్లు వారి జమీలపైవచ్చే ఆదాయానికి ధర్మకర్తలుగానుంటూ మాటికి 25 వంతు వారు ...ని మిగతా 75 వంతులు దేశహిత కార్యములగారి గ్రామాభివృద్ధి కార్యాలనేగాని ఖర్చుచూరేరు.

తిరుగా వెంకటగిరి తకరరులు తలెత్తే సూచనలు.

చిర్ల గునాధంగారు, జి॥ జ॥ రై॥ స॥ కార్యదర్శి.

1981 సంలో తీవ్రాందోళన జరిగిన పిమ్మట 1982 సంలో ప్రభుత్వంవారు ఉద్యమ నిజ తత్వాన్ని గమనించి రైతులకు జమీందారునున్న తకరరులలో కొన్నిటిని తీర్మానించడానికి పూను కొన్నారు. కలెక్టరువారి మధ్యవర్తిత్వానికి రైతులు సమ్మతించారు. చాలా విషయాలలో కలెక్టరువారి తీర్మానాల రైతులు ఆమోదించారు కాని యెస్టేటువారుమాత్రం పైకి విధిలేక నటిం చినా మనోవాక్కాయ కర్మలలో మాత్రం వారు వ్యతిరేకులుగనే యున్నారు. తత్ఫలితంగా వారు తిరాదిగా కయ్యానికి కాలుదువ్వుతూనే యున్నారు. రైతులు చాలా ఓర్పుతో సహనం చారు. ఇప్పటికీ సహనమున్నానే యున్నారు. కాని ఎన్నటికి వారు యేమాత్రం సమరస భావానికి పూనుకోవడంలేదు.

ఇంతలో రైతుల దురదృష్టంవల్ల అంతవరకు మధ్యవర్తులుగా నుండి సమర్థతో పనిచేయుచుండిన కలెక్టరుగారు మారిపోవుటయు, యీవిషయములో అనుభవములేని క్రొత్తకలెక్టరుగారు వచ్చుటయు జరిగినది. ఎస్టేటువారి శోష అధికమైనది. స్థానికాధికారులు ఉదాసీనతో పక్షపాతముతో రైతుల న్యాయమైన కనుపడుచున్నను న్యాయము ప్రశ్న పెరుగ్గాలకుండిరి.

పాత కలెక్టరుగారు పోయినది మొదలు [illegible] 1841 ఫసలీలో తకరరు [illegible] [illegible] మేకల పుల్లరి కట్టవలసిందని [illegible]. రైతులు తాము మేపుకోలేద [illegible] కట్టజాలమనియు, కలెక్టరువారి [illegible] రాదా తేవనియు చెప్పి [illegible] 1841 ఫసలీ మేకల పుల్లరి కట్టేవరకు యితరులే పుల్లరి గూడ తీసుకోవని యెస్టేటువారు తిరస్కరించిరి.

తర్వాత గ్రామములలో పార్టీలు కల్పించి కొందరి ఉద్యోగాలిచ్చి యెన్నోభ్రమలు కల్పించి కొందరివల్ల [illegible] 1841 ఫసలీ మేకల పుల్లరిగూడ కట్టించుకొనిరి.

ఆరాతిలో మేకలపుల్లరి కొండలు, కోనలు, [illegible] కంచెలలో గూడ మేసినచో మేక 1-కి [illegible]లనియు, యితర విడికంచెలలో మేసిన [illegible] 1-కి 0-2-0 లనియు నిర్ణయించబడెను. అప్పటి దరిమిల్లా పుల్లరి కట్టినవారికిగూడ కొందరికి రశీదులు యివ్వబడెను. తర్వాత దుష్టబుద్ధి మేకలను కొండలకు కోనలకు పోనివ్వమని టూరింగు చాటించిరి. పేరు నిమ్మకరముగా కొండలకు కోనలకు పోకుండా మళ్లగొట్టిరి. కొండలకు కోనలకు పోనిచో మేకలు నిలుచుటకే ఆధారములేదు. విడి కంచెలలో పశువులచేత పూర్తియగువరకు మేకల రానివ్వరు. మేకలు తొక్కినగడ్డి పశువులు మేయవు. ఆ కారణమున కొండలకు కోనలు పోతున్న మేకలు నిలుచుటకే ఆధారము లేదు. కొండప్రక్క పల్లెలలో వర్షాలు తక్కువ 4 సంవత్సరాలుగా పంటలు లేవు. చాలామంది యీ సన్న జీవాలతో జీవించుచున్నారు. [illegible] పాళెం కోట మొదలు యితర దేవులపల్లి [illegible] 7, 8 గ్రామాలలో సుమారు 8 వేల [illegible] న్నవి. కొండలకు దూరమున్న గ్రా[illegible]

మేకలు స్వల్పము. కాబట్టి కొండలు, కోనలు నిషేధించినచో యీ 8 వేల మేకలు అమ్ముకో వలసినదే గాని గత్యంతరములేదు. పొదలకోట వారు, మరికొందరు అప్పుడే అమ్ముకొన్నారు.

యీ కారణాలవల్ల ప్రజలలో సంచలనం కలిగింది. అంతోటి తగ్గించినందువల్ల కలిగిన ఫలితమిదియని తెలుసుకొన్నారు. యీ నెల గూర్చి గత 11 తేది కమ్మపల్లె, పొదలకూరు గ్రామాలలో జరిగిన జి॥ జ॥ రై॥ సంఘ కమిటీ మీటింగులో దీర్ఘ చర్చ జరిగింది. యేనిర్ణయం కాలేదు. తిరిగా 20 తేది మాధవయ్య పాలెంలో రైతు పెద్దలు దగ్గర కలిసి ఆలోచించారు. యీవిషయాన్ని గూర్చి కలెక్టరుగారితోను, ప్రభుత్వం తోను మాట్లాడాలని కోన్నారు. యిందుకుగా తిరిగా 29 తేది ముఖ్యరైతులు మాత్రం వెంకటగిరిలో సమావేశమై తగు కృషిచేయవలెనని సంకల్పించు కొన్నారు.

పూర్వము 1981 లో వచ్చిన తకరరుగూడ గొర్రెలను, పశువులను కంచలలోకి రాకుండా మళ్లగొట్టుటచేతనే వచ్చినది. అట్టిపరిస్థితులే తిరుగా సంక్రమించాయి. దీని కప్పుడిచ్చిన ఆతిగే సూచనలు లేవు. తీవ్రరూపం దాల్చే సూచనలు కనుపడుచున్నవి. అప్పుడే [illegible] రాదు కేసులు [illegible] తెలియుచున్నది. ప్రతి గ్రామంలలో రైతులమీద పోలీసు కేసులు పెడతారని యెస్టేటు నౌకర్లు గ్రామాల్లో భయపెడుతున్నారు. స్థానికాధికారులవల్ల రైతులకు యేమాత్రం రక్షణ జరిగేట్టు కనుపడలేదు. యీ తకరరు ఉన్నగాని యీ కాలా కాలం కొందరు యెస్టేటు అధికార్లను నౌకర్లు మనశ్శాంతిగా ఉండవు. అందువల్ల యీనౌకర్లు యేదోయొకమూల లేవదీసెదరు.

ఎస్టేటువారి ఉద్దేశ్యం అడవుల తకరరుల విషయంలో కేసులు పెట్టించి ప్రభుత్వానికి రైతులది అక్రమం అని చూపి స్థానిక ప్రభుత్వాను మతితో ఫారెస్టు ఆక్టుకు క్రిములలో పెట్టించెదని యున్నట్టు వినుచున్నాము.

కావున ప్రభుత్వంవారు యధార్థ పరిస్థితుల గమనింపక త్వరపడిన చాలా చిక్కులు తటస్థించగలవు. తేనిపోని వివాదములు పెరుగగలవు. కావున బాధ్యత వహించవలసిన కలెక్టరుగారును లోకల్ గవర్నమెంటు వారును తగు ఆలోచనలు చేసి వెంకటగిరి స్థానికాధికారులను సరియగు వారిని నియమించుట, పూర్వము యీచిక్కుల దెచ్చిపెట్టిన మహారాజ కుమార్ గారి పరిపాలనను తొలగించుట, వెంకటగిరి దివానుగా అనుభవజ్ఞుని, సమర్థుని, కల్టను పోస్టాకు తక్కువ కాని వారిని సంపూర్ణాధికారములతో నియమించి ఎస్టేటు పాలనను సరియగు స్థితికి తెచ్చుట అవసరము.

ఎస్టేటు వారికొకమనవి. రాఘవులునాయుడు గారి వంటి [illegible] ఉద్యోగివల్ల యీ కాలా కాలం ఉద్యమం తలయెత్తకుండా చేసి [illegible]

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(వినువారుడు)

కాసేపు ప్రతీకా కార్టిటీసో ప్రతీకపన్నా రు. ఆలాగే మహాపండితుడు లోకోత్తర పురుషుడు కారాగారవాసాన్ని పైకము అవలీలగా అనుభవించి (దేశం కోసం కాను లేండి) పతనస్థితి విద్యలందు గడిదేర్న పంట కులావతంసం, కొండ్లపూడి ఆదిశేషారెడ్డిగారు మూడ్నాళ్లు మండిని వానుగా అపాయంటు కావడంతో బేవరు దుళీలు ప్రోగడం అప్పనపలు వాట్యసూచదు. శేతలు పునశ్శృష్టి కుపించడం "రెడ్డికాలీ" రెడ్డిగారి జీవితశేషాన్ని ఫోటోలో ప్రకటించడం జరుగనున్న ఆభిధ సమయంలో మూడు గ్రాసులు గడచకముందే, ఊనకరెనిపాము నే విపావగీత ఆలాపించింది యెస్టేటు పీకం. ఎంతఘోరం! ఎంతఘోరం!!

* * *

మూడ్నాళ్ల దివానుగిరిలో గవర్నమెంటు, కలెక్టరు ప్రభృతులు దివాను హోదాలో రెడ్డిగారిని అనుసంధిస్తే, కందుకూరు డిప్టికలెక్టరు గారు మాత్రం "మండిదివానని తాను పిలుచుకొనబడె ఆదిశేషారెడ్డి గారికిగా అనిపంబోధించి వ్రాశారట. గుట్టు తెలిసి వ్రాసిందే నంటారా యీముక్క.

* * *

అస్పష్టంగొంది దొరికారనుకొంటూ గత దివాను బృందాలంతా మండిరాజ్యానికి. రెడ్డిగారి ప్రతిధ చరిణా చేభాగ్యం చుండి సామ్రాజ్యానికి తేకుండా పోవడం దురదృష్టం. 6 మాసాలైనా అవకాశ మిచ్చియుంటే [illegible] వాకుండేది! లేవు అదృష్టపురివాలు.

* * *

మునిసిపు అబ్కారి కేసప్పుడు తాలూకా ఆఫీసులో ఉండి ఉద్యోగం చాలించుకొని, ప్రైవేటు వకీలుగా ప్రాక్టీసుచేస్తున్న కొండపల్లి నారాయణరావు గారిని రెడ్డిగారిస్థానే దివానుగా అపాయంటు చేశారట మండీ. ఇదొక మాదిరిపైపు. ఇంతకు పీరు అప్పు సంపాదింపగలిగి తేగదా దివానుగిరి దక్కడం. ఒక కేవలం వాయిదా దాటితే మాస్తాం.

* * *

దినగండాలతో ప్రొద్దుబుచ్చుతున్న యీ యెస్టేటును కోర్టుఆఫ్ వార్డ్సు పెత్తనంక్రిందకు లాక్కపోతే యేలా నిర్వహించడం! అయితే చెరువుల రిపేరు లేదనే రైతులు యేద్వాలెగాని కిస్తులు ఆదుక్కుండడంతో యీ పరిపాలనే లాభంగా ఉంటుంది.

* * *

పొదలకూరు జాహిత్రజీ కన్నాంబగారి (అనగా కన్నాంబగారి తల్లి యొక్క [illegible] నాదముగిరామగారు పొదలకూరివారే యిప్పుడు అటునే నివసిస్తున్నారు) నాటకాలు రసికులకు

రైతులకు, ఎస్టేటుకు జరుగుచున్న అన్యాయాల అరికట్టడం [illegible]. 1931 సంలో మహారాజ కుమార్ గారు చేసిన అరకతవకలే యింకా విమానికి [illegible] తెలుసుగదా! జమీందారుని సర్వవిధముల కేసిస్తున్న రైతులన్ని [illegible] ఊరొని అనుభవించే అమృత కమిటీలో ఊహించు కోవలెను. ఔను. గొల్లపల్లి జమీందారు గారిచ్చిన [illegible] యిరువురైనా పెద్దల [illegible] అనర్దరతిరేకుల కలుగ [illegible] న్నాము.

[illegible] వచ్చినా కన్నుకన్నా విషయమాత్రం అందరకు నచ్చింది. ఈ కచ్చితో యిక నాటకాల పరువు పైపోగుంది. అమ్మగారి రంగూన్ రాడీ తిరిగా 26 తేది ప్రదర్శిస్తారట. కనుక మంచిదని తెల్లవార్లు దొంగిలించాడట దొంగ. అలావుంది నటకులయత్నం. "హిందుర్ మిస్టర్" అన్నారు శాస్త్రులు, ధనంకోసం కొంటు బుట్టుకుండా కోయడం అవసరంకదా నటకులకు! ఇంతకు సూమాండలీయు, సినిమాప్రపంచంలో పేరుప్రఖ్యాతులు సంపాదించి స్వయముగా యెరుగుట తన ప్రతిభా విశేషాలు ప్రదర్శింప వచ్చినందుకు స్వాగత మిస్తున్నాం.

* * *

నాయుడుపేట యూనియన్ బోర్డును రద్దు చేయించిన కేసు గ్రామం, తిరుగా యెన్నికలు జరపాలని చంద్రగ్రామంగా మారడం శుభోదయమే! పౌర కార్యంలో పార్టీ లేమిటి!

* * *

వెలలోకు అధికారాల్లేకనే దుఃఖంలో మోకాటిబండి విశ్వనాథరావుగారు యీక్ చార్జి తీర పెట్ట అయివాడనే సంతోషం కొంత ఊరటగానే ఉంటుంది. ఎన్నాళ్లకీ పదిలోజులు. రెడ్డిగారు మద్రాసునుండి వచ్చినాకైనా పార్టీ భేదాలు మరచి అందరు యేకమైపోయి ప్రజలకు సేవచెయ్యాలని ఆశిస్తున్నాం.

* * *

ఎలెక్షను ఆఫీసరు గజపతి నాయుడుగారి లోకోత్తర సేవనుగూర్చి గత పర్యాయము "స్వతంత్ర" పత్రిక సంపాదకీయం వ్రాసి ఋణం తీర్చుకొంది. ఈమాటు ఒకవిశేఖరి వ్రాతవరకు వచ్చింది. ఎలెక్షను పూర్తి అయితే ద్వితీయపర్యాయ "చెప్పు మోసియున్నా" పస్తారనుండి కాబోలు! శ్రీవారి అమ్మకమంతా సేవాగ్రహాన్ని వరిలికి [illegible] తృప్తి నోనే వారి అక్రమ కార్యకలాపాన్నిగూడ చనుక నవ్వెల్లారు చుందుగని పాఠక లోకానికి నా విజ్ఞాపన.

నెల్లూరు ఫ్రెండ్స్ యూనియన్ వారి వార్షికోత్సవము.

పై యూనియన్ వారి వార్షికోత్సవము యీనెల 18, 19 తేదులలో పురమందిరమున జరుపబడెను, నాటకాభినయ పోటీలు సబ్ జడ్జి గారి అధ్యక్షతన 18 తేది జరిగెను. 9 మంది పాల్గొనిరి. యం. మునుస్వామి గారు ప్రథములుగ వచ్చినందుకు రు 20 లు విలువగల రజిత పాత్ర బహూకరింపబడెను. రాజాగారి కాలేజి ప్రిన్సిపాలు యం. యస్. రాఘవన్ గారు "నాట్య రంగములను" గురించి వ్యాసంచిరి. అధ్యక్షులు గారు తమ విశేష [illegible] గత [illegible] 18 నాటకములు ప్రదర్శింపబడినవనియు [illegible] నాటకము ఆంధ్రక [illegible] వారి [illegible] పొందెననియు తెల్పిరి. 19 తేది సాయం[illegible] కము ప్రదర్శింపబడెను.

కడప జిల్లా రాజంపేట తాలూకా[illegible] టప్పుడు కలరా వ్యాప్తి విశేషముగను[illegible] హెల్త్ ఆఫీసరు గారికి విన్న[illegible] గారు నిరంతరం పాటుబడి సేవచే[illegible]

నెల్లూరు జిల్లా[illegible]

[illegible]

ప్రముఖ[illegible]

వరకు అ[illegible]

అక్షుకు 7[illegible]

రజ 8[illegible]

"స్వతంత్ర" లోని

లైసెన్సుదారునికి జవాబు.

శీలం సుబ్బరామానాయుడు.

11-7-39 తేదిగల స్వతంత్ర పత్రికా రాజమున "క్రిష్ణాపట్నం సాల్టుఫ్యాక్టరి నాయుడుగారి దుష్ప్రచారం" అను శీర్షిక క్రింద "ఒక లైసెన్సుదారుడు" అను నామధేయముతో ఒక వ్యాసం ప్రకటింపబడియున్నది. యీ వ్యాసమందలి వ్రాతలకు సమాధానము.

(1) "మేము లైసెన్సుదారులము నాయుడుగారి యొక్కయు, తదితరుల యొక్కయు సహాయ మపేక్షించియుండ లేదు" అని వున్నది.

జవాబు:—ఎంతమంది లైసెన్సుదార్ల ప్రతినిధిగ యితను యీ వ్యాసమును వ్రాసెనో తెలుపకోలేద. ఏ సంఘమునుగాని తొలుత స్థాపింపబడునపుడు ఏ కొద్దిమందో కారకులుగ నుందురు. ప్రజా సమూహమంతయు ఒక వుద్యమము ఆరంభమగునపుడే తోడ్పడినయెడల ఆందోళనకు అవకాశాలు వుండనవసరము లేదుకదా?

(2) "నీవు క్రిష్ణాపట్నం సాల్టు ఫ్యాక్టరి లైసెన్సుదారుగాని, సదరు గ్రామనివాసిగాని కాదు"

జవాబు:—ఎక్కడైనను అత్యాచారాలు దుండగాలు జరుగుచున్నపుడు, వాటిని విమర్శించుటకును, వాటి నివారణోపాయముల వెతకుటకును ప్రతి ప్రజా సేవకునికి అధికారము అవకాశం కలదు.

యీ లైసెన్సుదారు తన నామధేయమును, అడ్రసును తెలిపినచో అతనితో యీ విషయములను గురించి సంప్రతింపులు జరుప కుతూహలుడ.

---

12 వ పేజీ కొరకు

... 2 వ నల్లవారు వుండవచ్చునన్నారు వైస్రాయ... సభలో కూడా 8 నల్ల... 4 తెల్లవాండ్లు ... వచ్చునన్నారు. యింతవరకుందు వంతే... ...న్న జయిలుకు పంపుచుండిరి. యిప్పుడది ... పోయ్యినది. అట్టి గవర్నమెంటు 1930 సంవ... ...సముతో యీ అసహాయోద్యమ కారకుల ... రౌండుటేబిల్ కాన్ఫరెన్సు ... ...పించినది. ఇటువంటి యీ కాంగ్రెసు తలవంచే... ...గినది! మన లగాయా దాస్య సహిత ... ...న యొకల ... అభిప్రాయంగలదే ... ...వర్నమెంటువారు వసూలుపురు ... ...వలెను ... ...కాలెను. యిప్పుడు ... ...కొరా లంచములు ... వచ్చిన యొకల ... ...

[సశేషము]

గంపలగూడెం ఎస్టేటులో.

సన్ 1345 ఫసలీలో యివ్వవలసిన పట్టాలు యింకా యివ్వలేదు.

*　*　*

సన్ 1345 ఫసలీలో కొందరు రైతులవద్ద అక్టోబరు, జనవరి కిస్తీలకు కట్టవలసిన కిస్తులు వసూలుచేసి పూర్తి రశీదులు కూడా రసీదులు యిచ్చారు. కొంత కాలమైనాక ఆలస్యంగా కట్టినది వెలకు వడ్డీ రావాలని చిల్లరలు వసూలుచేశారు. రశీదులు యిచ్చినాక తిరుగ వడ్డీ వసూలుచేయడం వట్టినిబద్ధమంటారా కాదంటారా! ఈ తమాషా మహాప్రభో అదృష్టాన్ని పరికించండి!

*　*　*

గంపలగూడెం రైతులవద్ద "గడ్డీతోటీ" ఆరోపన్ను వసూలు చేస్తున్నారు. ఇదియేమిటా అని విచారిస్తే పూర్వం ధాన్యం వసూళ్ల కాలంలో జమీందారుకు గాబడేధాన్యం ఖర్చులుగా మిగిలిన ధాన్యం జమీందారుగారు నిర్ణయించినధరకు కొమట్లు తీసుకోవాలనే నిర్బంధం ఉండేదట. ఆ బకాయిల నిర్బంధం తొలగించుకోవటానికి రైతులు యివ్వాలసిన పన్ను అది. ఈ యుగంలోనైనా దీన్ని తొలగించకూడదా మహాప్రభో!

*　*　*

ధాన్యం ధరలు తగ్గినందుకు ఎస్టేటువారికర్లకు శిశాల్నుండి రు 1 కి 0-1-6, 0-2-0 లు తగ్గించినప్పుడు, రైతులకు శిస్తుల్లోనుండి తగ్గించాలసిన అవసరం లేదంటారా? న్యాయం అందరికీ ఒకటేగా! వకరికొకవాళా—మరొకరికొకవాళా! యేలిప్పుతిరిగినా నావల్లో పడాలనేదే నీ న్యాయశాస్త్రం!

*　*　*

ఎస్టేటువా... చేయించిన ప్రైవేటు సర్వేను లో వబ్లీకు రహదారులు తొలగించారటనే! ఎస్టేటు అనుమతిపై బండ్లు పోవాలన్నారటనే! దీన్ని కూడ న్యాయమే నంటారయ్యా! తమలోటి తెలిసిన పెద్దలు.

*　*　*

మా వ్రాతల్లో అబద్ధాలుంటే జవాబులు వ్రాయిస్తే నిజం బైటపడుతుంది; పాఠకులు నిజానిజాలు గమనిస్తారుగాని, వృధా కోపం తేస్తే లాభమేముంది చెప్పండి.

కర్షక నాయకులపై నిర్బంధపు టుత్తర్వులు.

లూడియానాదగ్గర ఖన్నాయను ప్రదేశమున ఆగష్టు 1 వ తేదిన కర్షక మహాసభ జరుపుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. ఈ సభయందు కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడగు జవహరిలాల్ గారుపన్యసించెదరు.

క్రిమినల్ లా అమెండు మెంటు అక్టు క్రింద యీ మహాసభ కార్యదర్శియగు సర్దార్ రామ్‌సింగును, దీనితో సంబధం కల నారనసింగు యను యిరువురు ఒక సంవత్సరకాలం వారి స్వగ్రామముల నుండి కదలకూడదనియు, రాజకీయాల్లో జోక్యం కల్గించుకొన కూడదని నిర్బంధపు టుత్తర్వులు ...వించబడెను. కాను రెన్ను జరు... ...చున్నవి.

నకలు మందులనుకొని మోసపోకుడు!

అద్భుతముగ గుణము నిచ్చునది! త్వరపడి నేడే కార్డువ్రాయుడు!!

వీర్యబంద్

(స్త్రీలోలురకు దివ్యసిద్ధౌషధ రాజము)

మా దివ్యౌషధములవలన క్రింద వుదహరించిన వ్యాధులు గుణము నిరూపించువారికి బహుమానము నూరు రూపాయలు యివ్వబడును.

ఓ సోదరా!

అమిత సంభోగము చేతను సుఖరోగముచేతను రక్తముచెడి వీర్యము నీటికంటెను పలుచనై పురుషత్వముకు యొక్క నరములపటుత్వము దప్పి స్త్రీ వాంఛ లేని వారికిని స్త్రీలను తలంచునపుడు స్రవించుచుండు 2, 3, నిమిషములకే యింద్రియ స్ఖలితమగువారికిని, తనివితీర కామసుఖము అనుభవింపజాలక వ్యసనించువారికిని మా వీర్యబంద్ అను ఔషధమును 20 దినములు సేవించినయెడల యొకటి బలహీనులకైనను అపరిమిత వీర్యవృద్ధిగలిగి యింద్రియము తాటి సంజవలె గట్టిపడచి గంటకొలది కాలము యింద్రియము స్ఖలనము గాకుండ చేయుటయే గాక మదించియున్న స్త్రీధాంగనలమదమును గర్వమును అణచివశపరచుకొనుటకు అద్భుతశక్తినిగలుగ చేయుటకు చెయ్యివిడిచి పోయిన వీర్యమును వృద్ధిపరచి చెడిపోయిన రక్తమును శుద్ధిచేసి క్రొత్త రక్తమువ్యాపించి దేహమునకు చల్లదనమునిచ్చి సంసారసుఖము యనుభవించునట్లు గలుగ చేయునట్లు యింతకంటె ఔషధము లేదేదియులేదని ఖండితముగా గ్యారంటీ యివ్వబడును. 5, 6, దినములలోనే పరీక్షించవలదిచో దీని గుణము తెలియును దీనికి పథ్యము లేదు.

20 దినములకు సరిపోవు ఔషధము సీసా 1-కి	2—8—0.
తపాల చార్జీ ప్యాకింగు చార్జి.	0—6—0.

ముందుగా మాకు మనియార్డరు మూలముగా 2—8—0 పంపువారికి తపాలాచార్జీ లేక రిజిష్టరు పార్సలు ద్వారాగా ఔషదము పంపబడును పైకము పంపనివారలకు ఎక్కువ చార్జీ 0—8—0 తోసి మొత్తము 3—0—0 ఔషధమును వి. పి. చేయబడును.

తమ బంధుమిత్రులకు వుపదేశించి మాకుఆర్డర్లు పంపవలెను.

వలయువారు:— కే. వేణుగోపాలరాజు,
మర్తేరిమిట్ట, తడపోస్టు, నెల్లూరు జిల్లా.

బిడ్డల లివర్ క్యూర్ వాడుడు
పండిత డి. గోపాలాచార్యుల
బాలభాస్కరం
ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.

సుప్రసిద్ధమైన శ్రీ కోటగిరి అప్పయ్యగారి

వ్రణవైద్యము.

శస్త్రమును లేకయే దీర్ఘకాలమునుండి యున్న ఎటువంటి వ్రణములైనను వనమూలికల సాధనముచే శీఘ్రకాలమున మాన్పబడును.

రాచపుండ్లు, నారికురుపులు, నోటిలో పుట్టు కురుపులు, అంగుడియందు పుట్టు వ్రణములు, ముక్కులోపుట్టు పుండ్లు కడుపులోపుట్టు వ్రణములు, యింకా ఇతర విధములయ్యి అనేక జాతి వ్రణములు, శైత్య సంబంధమయ్యి చర్మవ్యాధులు (Eczema) నొప్పులు, చిన్నపిల్లలకు ఆవాసజబ్బులు మలమూత్ర స్థానముల యందుకలుగు పుండ్లు మూలవ్యాధి మొదలగు వ్యాధులు ...శస్త్రము (ఆపరేషను) అవసరములేకయే అనేక ...ముల నిరపాయములైన వనమూలికల సాధనములచే కుదుర్చబడును. ముఖ సంబంధమైన వ్యాధులుకూడా కుదుర్చబడును.

బీదలకు ఉచితముగా సాధనము చేయబడును.

... అడ్రసుకు వ్రాయవలెను.

...కోటగిరి సీతారామస్వామి.

బొబ్బిలి, (విశాఖపట్టణం జిల్లా.)

ఓం

శ్రీ రామ యోగి

ద్రోణంరాజు లక్ష్మీబాయమ్మ.

ఆరుహాభాగ్యము అయత్నప్రాప్తము. అనితర లభ్యము. చిరకాంక్షా ప్రేరిత జిజ్ఞాసతో భగవాన్ శ్రీరమణమహర్షి సందర్శనార్థము పరమపావన మైన అరుణాచల క్షేత్రమున వారి ఆశ్రమమునకేగి తిని. ఉత్తరదేశమున శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస కరువాత దక్షిణదేశమున శ్రీరమణభగవాను లొక్కరే అహంబ్రహ్మాస్మి అనగ విఖ్యాతి నందిన వారు. జాతి మత కుల వివక్షతలు లేని పవిత్ర ఆర్య మత సర్వసమత్వధర్మమును త్రికరణశుద్ధిగ సమ న్వింపజేసినది వారి యాదర్శము. ఖండాంతర ముల ప్రసిద్ధిగన్న ఆరుహాపములు దర్శనమునకు పాశ్చాత్యులును పెక్కండ్రు వచ్చుచు పోవుచు వారి దివ్యదర్శనములో తేలుచుందురు. అట్టివారిలో ఆయనమూర్తిని దివ్యసందేశమును లోకమునకు ప్రత్యక్షము చేసిన ధన్యుడయిన మహనీయుడు విశ్లేందు చేసినయుడు శ్రీపాలు బ్రంటనుదొర. వారి యుపదేశ కృపాప్రసాదమునొందిన ముఖ్యశిష్యు లలో బ్రంటను ద్వితీయులనవచ్చును. అద్వితీయు లింకొకరున్నారు. వారే శ్రీరామయోగీంద్రులు. వీరిజన్మస్థలము నెల్లూరుజిల్లా అగ్నాకెడ్డిపాలెము. పేరు రామయ్య. పుట్టినది పాకనాటియగు రెడ్డి కులమున. మెట్టినది ఆత్మజిజ్ఞాసతో పరమపా వన మరుణగిరి క్షేత్రమున శ్రీరమణ భగవానుని పాదసాన్నిధ్యమునకు. చేపట్టినది మహర్షిప్రసా దము బ్రహ్మతత్వము, ఆత్మవిద్య.

ఆనాడు జనవరి 9 తేది. భగవానుని జన్మో త్సవ సంరంభము. మహర్షిదర్శనము కొరకింతలల ల్లయగుటచే వారి నాలమముల అశేషమును దిలకిం చు కోరికతో బయలు వెడలితాను. అంతకు పూర్వ మే వింటిని శ్రీరామయోగి గారక్కడనే యున్నారని. మహర్షి ప్రియశిష్యస్థానము నేపొం దిన ఆగ్రగణ్యులని. సందర్శనేచ్ఛ తీవ్రమగుటలో నే మిత్రులాహ్వానించినారు. ఉత్సాహాతిరేకము ముం దునకు నెట్టగా యోగీంద్రుని మందిరమున కరిగి నాను. అప్పుడే ధ్యానసమాధినుండి లేచుచుండెను. కొన్ని నిమిషములు నిరీక్షణ అయినవిమ్మట అను జ్ఞ అయినది. తలుపు తెరువబడినది. లోనికి పాద ములు మోపినాను. అద్భుతము అపూర్వమైన ఆ బ్రహ్మతేజము ఆ దివ్యమూర్తి కంకర్త వ్యతా విమూఢత కొన్నిక్షణము లట్లే నిలువబడి అప్ర యత్నముగ సాష్టాంగపడినది శరీరము. ఆ ఆనంద మనిర్వాచ్యము. ఆ స్థితియే అనిర్వాచ్యము. ఆ పూర్వమైన ఆ ప్రథమదృష్టిలోనే ... వైరాగ్య పాశ బంధమాత్మ కర్షణమైనది. ముఖ్యోన్నతిలోగాని మధ్యర కష్టదశలో ... మునః పరివర్తనము కలుగునందురు ... ధ్యశమేఅయినది. రామదాసుభక్తి, వాల్మీకి ... వ్యాసమహాని ఆత్మసంయమనము, త్యాగయ్య ... పారవశ్యము, పోతన తన్మయము, అన్నీ మూ ర్తిభవించినవి ఆ మూర్తిలో. విన్నామేగాని చూడ లేదు ఎన్నడు నిట్టి పరమయోగి పుంగవు ... దర్శనము. బహుజన్మసుకృత పరిపాక ... అనన్య సామాన్యము.

భగవానులు కొలువుకూటమున ... జారని నెలవు. శ్రీరామచంద్రుని ... హాలాలనే స్వామిసన్నిధికి చేరేసి ... రామయ్య. పరమహంస నాశ్రయించి ... నానందగిరిలోనే ప్రకాశించినారు శ్రీ ...

"శాంతిగని మెలుకువ బ్రహ్మతేజంబు కరుణ తొలకాడు నేత్రయుగ్మంబు ప్రేమనుప్పొంగు హృదయ వారిజము విరుపమానంబ పరమాత్మ నిష్ఠ"

ఉత్తర హిందూస్థానము కొంత ప్రసిద్ధినందిన దీ శతాబ్దములో కాదు. మహనీయు లుద్భవించి నారు. దక్షిణదేశమున కాదవింటాను. కాని ఇట్టి పరమభక్తుల నాంధ్రదేశమున నీ శతాబ్ద మున విన్నదిగాని కన్నదిగాని లేదు. ఆమహాభా గ్యము ప్రసాదించి చరితార్థము నొనర్చితివి అం ధ్రభూమి.

శ్రీరామయోగి వయస్సు సుమారు నలుబది ఒకటి. తమనాయర్వాము దరిద్రాపువంత నే పర మార్థ మిదిగాదని సంసరణ తరంగాహాతముననదు శరణజరనిగిరి గుహాంతరములందు గాఢనరిగిరా దట. ఉత్తరదేశమందంతయు తిరిగి, దక్షిణమున కొంత చుట్టుముట్టి, కుర్తాలమున మౌనస్వామి కడ మౌనదీక్ష నాచరించియు సఫలము సంతృప్తి లేక సుకృత పరిపాకమున అరుణాచల రమణుని దర్శించి, తరియించితినని గురువుగా స్వీకరించి నారు. ఇట్లు శిష్యోత్తముని సహచరునిగా ఆత్మ సమునిగా భగవానులు పరిగణించుటలో నచ్చెరు వేమి! రామయోగి విరాగమంది ఇరువదిమూడేం డ్లును, మౌనవ్రతధారణమాని పండ్రెండేండ్లును యైనదట. ఆ దృశ్యము చూచితీరవలసినది. శిష రేఖవులకరె, సంధ్యాకాలములయందు ఆ పరమ పురుషు లిరువురు ఆ అరుణగిరి దరిసానువుల విహా రార్థమో, విలాసార్థమో, విచారణార్థమో యరు దెంచునపుడు ఆ పరస్పర విమర్శనలు కేవల మాత్మగతములు. రమణమహాఋషి సాధనము కఠోరమైనదైనను పరమప్రాప్యమందినయిప్పటివారి బోధన నియమ ఉపదేశములు పరమసుగమములు. సర్వ సౌలభ్యములు. జ్ఞానపిపాస, ఆత్మజిజ్ఞాస, వుంటే ఆత్మోపలబ్ధికి మనకు వేదాంతమెంత సుగమమైనదియు రమణఋషి బోధనము రామ యోగి ... వర్తనచే వెల్లడించుచున్నారు. వారితో సంభాషణమెట్లో తియ్యగాను, కమ్మగాను వుండి, కడుపునిండునట్లుండెది. ఆయన దినచర్య చాల నియమబద్ధగాను, హృదయంగమంగాను యుండెను. వారి అతిలోక సామాన్యసమాధి నిష్ఠ ధ్యానమైక ఆత్మాను సంధాన స్వరూపమును, విశే షముగ తత్వమును తెలుపును నిర్మలజ్యోతి ఆత్మయుద్దృష్టుల పెక్కుచో పరంధామమునవ ... నిత్యక్తానందపథమున గొంపోవును. ఆ ఆత్మస్వరూ పము ఆయనలో ప్రత్యక్షమగుచు. దీర్ఘకాలము స్వధర్మమగు నిష్కామయోగము చేయుచున్న సాధన చతుష్టయసంపత్తి ఏర్పడదనియు ధ్యాన ... యొట్టిసాధనలేక యులవడుట యసంభవము ... పోయినను అందుకు విచారణయుండవలె ... జ్ఞానమును, యోగమును మేళవించి సా ... నిదానమే శ్రేష్ఠమైనదనియు వా ... ఉత్కృష్ట ...

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

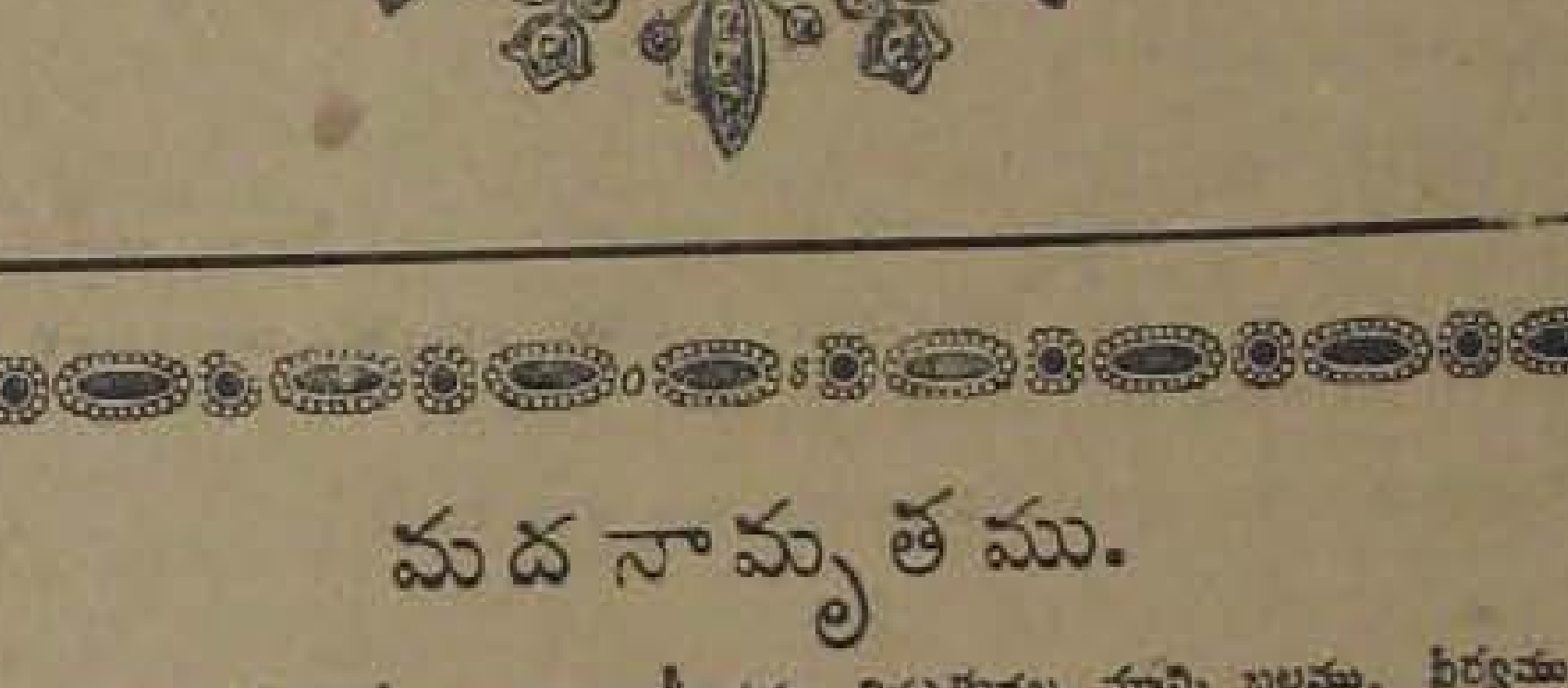
గుండాల వెంకటసుబ్బా రెడ్డి గారు.

చిన్నబజారు, నెల్లూరు

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును

విలువగల రాళ్లతో నగలు తయారు చేసి యివ్వబడును.

మదనామృతము.

సమస్త శుక్రదోషములు, బలహీనము, నిస్సత్తువల మాన్పి బలము, వీర్యము, ఉత్సాహము, సంభోగశక్తిని వృద్ధిచేయును. 2 డబ్బీలు చాలును డబ్బీ రు. 1-4-0

మకరధ్వజము.

అనుపాన భేదములచే సమస్తరోగముల నిర్మూలనము చేయును.

తులము 1-8 రు 8-8-0. పోష్టేజి ఉచితము

ప్రజామిత్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి, చందలూరు.

రుద్రవరంపోష్టు, గుంటూరుజిల్లా.

ఆరు పటములు **శ్రీఅరవింద జీవితము** వెల ౧-౦-౦

వీరి జీవిత మింతవరకే భాషయందు నింత వివరంగా లేదు. ఇందు వీరి జీవితము, ఉపదేశము, ఆశ్రమ విశేషములేగాక, లోగడ ధర్మపత్నికి వీరు వ్రాసిన అద్భుతలేఖలు, 'స్వాతంత్ర్య నిర్వచనము,' 'ప్రాచ్యులు-పాశ్చాత్యులు,' 'ఆధ్యాత్మికశక్తి,' 'జాతీయత,' అను వ్యాసములు జెయిలులో వీరనుభవించిన కృష్ణభగవానుని సందర్శ నాదేశములు, దేశీయులకువ్రాసిన బహిరంగలేఖ, మున్నగునవి ఎన్నియోకలవు.

వెల ౧-౦-౦ **శ్రీఅరవింద దర్శనము** పూర్వగ్రంథము

Life Divine అను తమ గ్రంథమున శ్రీ అరవిందులే రచించిన సారసంగ్రహ ... బ్రహ్మశ్రీ వేలూరి చంద్రశేఖరంగారొనర్చిన ఆంధ్రీకరణము. ... ప్రపంచమును సన్యసి... నేటి యుద్ధ ...

సంఘమే విముక్తికి మార్గము

ముత్తుకూరు ఉప్పులైసెన్సు దార్లకు రంగాగారి సలహాలు.

(ఒకవిలేఖరి)

12 తేదిన ఆచార్య రంగాగారు ఉప్పులైసెన్సు దార్ల సంఘస్థాపనకై ముత్తుకూరునకు ఆహ్వానింపబడి యుండిరి. సాయంత్రం జరిగిన బహిరంగ సభలో రంగాగారిట్లు ఉపన్యసించిరి.

రైతు సోదరులారా! యీలంచగొండి తనము పీడనము యీదేశమునకేగాక ప్రపంచమందంతటను వ్యాపించియున్నది. యిట్టివాటిని మాన్పుటకు సంఘములే ప్రబల ఆధారములు. యిన్నటి పరిస్థితులలో యింగ్లండులో ఒక సంఘముండి పోష్టు ఉద్యోగస్థులనైన లంచగొండి తనము నేరము మోపబడి యుండినయెడల యిప్పుడు యీ ఉద్యోగ కారకులగు సుబ్బరామాచార్యులు గారిని విచారించినట్లుగాక దానికి తగు విచారణ జరిగి అట్టి లంచగొండులకు శిక్షపడి తము కావింపబడియుండును. యిప్పుడు రైతులు నిజా నిజములను అధికారుల వంటి బయటపెట్టలేకున్నారు. దానికి కారణము అధికారులు తగు న్యాయము కలిగించరనియే. అట్టి పరిస్థితులలో నేరమారోపించబడిన ఉద్యోగి యీ గ్రామములో యీరైతును హింసించును. యిట్టి యీ ... ఒక సంఘము ఏర్పడ నేరమారోపించబడిన డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగస్థుల అట్టిసంఘమున స్వ లను రహస్యముగా విచారించి వారికలన యీలకత్తు వివరములను సేకరించి తమపై ఉద్యోగస్థులకు రైతుల సముఖములో ప్రశ్నించి నేరముని బహిరంగపరచి తగు శిక్ష విధించియుందురు. యిట్టి లంచముల మాపుటకు ఇటలీదేశమునందు ఫాసిస్టు పార్టీ అనియు జర్మనీనందు నాజీపార్టీ అనియు రష్యాయందు బోల్షివిజం పార్టీయనియు కలవు. వీటికి ప్రతిగ్రామమునందును ఉపసంఘములుండును. అధికారులు యీసంఘపు ప్రెసిడెంట్లను అధికారుల నడవడికలను గురించి రహస్యముగా విచారించుచు దుండగీడులను శిక్షించుచుందురు. యీగ్రామ ఉపసంఘములు అన్నట అధికారులకు వరికియున్న రౌడీల అక్రమములు జరుగుచుండును. అట్టిని జరుగకుండుటకై గ్రామ సంఘములపై ప్రభుత్వము సి. ఐ. డి. లు కలరు. రైతీని అధికారులకు వరికియున్న రయితులను షుమారు 80000 మేల మందిని రష్యాలో ఒక్క సంవత్సరమునందు పద్ద్రి స్టుల గావించిరి. యిచ్చటికంటె రష్యాలో యీసంఘములైనను యెన్నికలు 8 సంవత్సరముల కొకసారి జరుగుటలేదు. ప్రతిసూటింగుకును యెన్నికలు జరుగును. యేమిటింగులోనైనను ఒక సభ్యుడు అవినీతిపరుడుగా ప్రవర్తించిన యెడల అట్టివానిని తక్షణమే ప్రభర్తిస్తుని గావింతురు. దీనికే రీకాలు అందురు. అందుచేత ప్రతియొక సభ్యుడును యిచ్చటవలె ఓట్లు యిచ్చినంతమట్టుకేగాక తమ కుదిరిగాల నిర్ణీతము వరకును తాను యే సంఘము తరపుననుండి వచ్చెనో ఆసంఘపు అభిప్రాయముల ననుసరించియే ప్రవర్తించును రయితులకు సహాయము చేయుదమని చెప్పి ఓట్లను సంపాదించుకొని జిల్లాబోర్డులకు సభ్యులుగా పోయి తమ స్వలాభములకో కాంట్రాక్టులకో తన మేనత్త కుమారుడు మేనమామ అన్నదమ్ములు పెండలకు బంధువులకు పదవులకో ఆసించి ఒక్కరు నెంబరుగాని 9-7-36 దిన జరిగిన డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మీటింగు ఒకరెకే యొక్కరి సిటికి నెల్లూరులో యిచ్చిన లక్ష రూపాయల సైనద్దీకటును తగ్గించవలెనని శ్రీ పానిగొమ్ము మాలకొండారెడ్డిగారిచేత ఉపపాదింపబడిన రిజల్యూషన్ కు వ్యతిరేకముగ వోటుచేసిన సభ్యులను రష్యాదేశములో సైనరౌడీల వెంటనే ప్రకటింపబడి యుండురు. యిప్పుడు యిచ్చట పోష్టు ఉద్యోగస్థులకు రయితు లిచ్చు ఆదాయమునకన్న లంచములే మూలమైన వరుంబడి అధికముగా వచ్చునట్లు తోచుచున్నది. నేను ఒకదఫా పి. డబ్లు వారి కేసులను లంచములను విలియవారిగా చేసి ప్రభుత్వమునకు ఒక అర్జీ యిచ్చియుంటిని. అందుకు యిప్పటికిని యేలాటి విచారణయు జరుగలేదు. అది విచారణకు వచ్చిన రుజావుచేయగలను. ప్రతి డిపార్టుమెంటు నందును యిట్టి లంచములు గలవు. యీదేశమునందు కనీసము మనకు స్వరాజ్యము వచ్చునప్పటికైనను దీనిని పూర్తిగా నశింపజేయవలెను. ప్రకాశం పంతులుగారు చెప్పినటుల యీవిషయములో ప్రతివారును ఆందోళనము జరుపవలయును. ప్రతియొక్క పార్టీవారును వారి ప్రతినిధుల దుండగములను బహుజాగ్రత్తగా కనిపెట్టుచూ వాటిని నశింపజేయవలెను.

ఉప్పురైతులు ప్రస్తుతపు తగాదాలను లంచముల విషయము బహిరంగముగాను దాఖలాల మూలకముగాను సాక్షి చెప్పుదున్న నేను ఆసెంబ్లీలో యీ విషయమైనన్ను రుజావు చేయుమని కోరినయెడల నేను యేమి చేయగలను. లంచమిచ్చు ప్రతి ఒకడును దేశమునకును ఆత్మకును ద్రోహముచేసినవాడే. బహిరంగపరచనిచో రైతుసన్నాహముపోవునా! ఆ విషయమునా యొంకా? పోవునా! యే కొద్దిమందినైనా నుండక నష్టమిగతవారు సుఖపడగలరు. అట్లైనచో నష్టమును యీ సంఘమువారికి తెలిపి పోగొట్టగలరు. అప్పుడే వారు సుఖపడగలరు. యీలంచముల విషయము మీరు చెప్పుటకు భయపడి యిప్పుడు కామాలకేమన యీసభలో చెప్పించుటట్లు చేసిన లాభముండదు. ఉద్యోగస్థులు తీరవలసి తీసుకొనుచు రహస్యముగా లంచమును తీసుకొనుచున్నారు. మీలో ఒకరికన్న ఒకరు ఉద్యోగస్థుల అభిమానముకొరకు రహస్యముగా లంచము లిచ్చుచున్నారు. మీరు యీ విషయములను బహిరంగముగా చెప్పనియెడల నేను దొంగలకు సహాయ్యము చేసినవాడనగుదును. యింతత్యాగములకే మీరు పూనుకొననియెడల స్వరాజ్యమెట్లు వచ్చును! గాంధీ మహాత్ముడు యిట్టిదారుణమైన గవర్నమెంటుతో యెట్లు పోరాడుచున్నాడు! యీ గవర్నమెంటును గడగడ వణికించినాడు వారిమాటను విని మనసోదరులు యీలకత్తు సౌఖ్యములను విసర్జించి షుమారు 2½ లక్షమంది జయిళ్ళపాలయిరి.

మనము నిష్టురకారులుగనుండజాలము. ఆయుధములతో యుద్ధము చేయజాలము. అందువలననే శాంతిమార్గమును త్రొక్కితిమి. యీ 50 సంవత్సరములుగా కాంగ్రెసు యేమిచేసినదని మీరడుగవచ్చును. ఖచితముగా దేశమునకు సహాయ్యము చేసినది. 908 వరకు హిందూదేశస్థుని కలెక్టరుగా కూడా నియమించియుండలేదు. 1920 సంవత్సరమునకు మినిస్టర్ల 8 రు యగ్జిక్యూటివ్ (దీనికొరకు 8 పేజి 1 వ కాలములో చూడుడు)

పుక్కిటి పురాణాల ఫిలిమ్సుతో విసిగిపోయిన ఆంధ్రులకు

ఒక క్రొత్త కానుక

ఒక కళోపహారం

టాకీలద్వారా విజ్ఞానము, ఎన్నికల వ్యామోహము,

దేశభక్తుని త్యాగము

స్త్రీలు హక్కులను సమర్థించుకొనడము

బలవద్వివాహముల పరిణామము వీటెనన్నిటిని విశదముగ చూపగలది

ఇండియన్ ఆర్టు సినిటోన్ వారి

ప్రేమ విజయం

ఈ టాకీలో మధుర... సంగీతం

...జనం పుట్టిప...

...క్రింది స్థలములలో జూలై 20 తేదిన విడుదల అయినది.

..., విజయనగరం విశాఖపట్టణం, కాకినాడ.

...లో విడుదల చేయబడును.

...సికింద్రాబాదు, ...రాజమండ్రి, బెజవాడ,